

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P.XLII Ч. 9 ВЕРЕСЕНЬ — 1985 — SEPTEMBER No. 9. VOL. XLII

ЗМІСТ

На порозі осені	1
Діма. Осіннє мереживо	1
І. Рожанковська. Акції і реакції	2
І. Мокривська. Спомин	3
М. Голод. Моя пісня	4
П. Одарченко. Досягнення української етнографії в XIX ст.	5
Конференція "Другий вінок"	9
О. Погож. Маргарет Тетчер	10
Х. Годів-Юзич. Калейдоскоп	12
УМ:	
"62-ий Відділ СУА може бути прикладом..."	13
Дарунки	28
Будівельний фонд	29
Пожертви	30
Вісті з Централі:	14
Стипендія Акція СУА	15
Фонд ім. О. Лотоцької	15
СФУЖО. Княжий дар українській дітворі	16
Л. Мичковська. При "Організації для незрячих"	18
Our Life	
N. Diuk. Women in Soviet Ukraine Today	19
Second Wreath Conference	21
M. Bohachevsky-Chomiak. <i>Reaching Out</i> — Ukrainian Women in Nairobi	22
Cooky's Corner. Menu for an Autumn Dinner	23
Х. Навроцька. Наше харчування	24
Хроніка. Відділи поза округами	25
Дописи відділів	27
Річні збори	27
Пожертви на Пресовий Фонд	31
Посмертні згадки	32

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003 Редактор Ольга Лісківська
Tel. (212) 533-4646 Tel. (212) 674-5508

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Редактор — Ольга Лісківська
Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна

На обкладинці: "Збирають овочі". Лінографюра. Олена
Кульчицька, 1947.
Cover: *Gathering Fruit. Lithograph. Olena Kulchitska, 1947.*

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing
offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved

Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ зв'язків
Олена Мельничук	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірена Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Бойко	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сіпецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Еастасія Матвієнко	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Дана Чехович	— членка
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літелло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumpfstr. 21

НА ПОРОЗІ ОСЕНИ

Літо — ця найкоротша пора року — пройшло тим разом у американському темпі, ми навіть не оглянулись, як ось уже час думати про близьку осінь і про всі ті поважні обов'язки, що вона звичайно приносить.

Для всіх родин, а для українських особливо, це час плянів та розважань, що, як, де і коли робити з дітьми.

Бо в українських родинах поруч із шкільними заняттями, що проходять за точно означеним пляном, хочеться дати їм багато більше, а в тому насамперед допомогу у вихованні в українському дусі. Те, що не може виконати повністю родинний дім, ми шукаємо в українських садочках, суботніх школах, молодечих організаціях, мистецьких гуртках — одним словом у всіх тих допоміжних засобах, що їх створила українська спільнота впродовж сорока років перебування поза батьківщиною.

Здавалося б немає потреби пригадувати про існування усіх тих засобів, які стоять готові для нашої громади, а, власне кажучи, для тих батьків, що сьогодні мають дітей у шкільному віці.

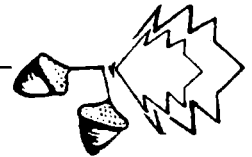
А все ж показується, що так воно не є і що з кожним роком треба паки й паки про це говорити. Ба, що більше, з кожним роком змінюється настанова й число тих, які повинні використовувати дані їм можливості.

Життєві обставини, розпорошеність давнього українського "гетта", а при тому байдужість, зменшують ряди дітвори у садочках, суботніх школах чи молодечих організаціях. Завважається, що матері, від яких в першу чергу залежить розподіл родинних занять, сьогодні вже часто призадумуються чи обтяжувати дитину, а з тим і себе, додатковими обов'язками та часом для вигоди та спокою рішають не посилати дітей в ті середовища, де вони можуть перебувати принаймні короткий час в тиждні поміж своїми українськими однолітками. Не можна отже ніяк приховати факту, що число дітей в усіх тих допоміжних організаціях для виховання дітей в українському дусі починає меншати.

І тут саме завдання жіночої організації, а з нею завдання кожної української організації у вільному світі.

Усі ми мусимо спільно та окремо говорити, переконувати, робити пропаганду серед українських батьків, щоб вони тепер, в час підготовки до осіннього й зимового сезону поставили цю справу на першому місці й призадумуючись над пляном життя своїх та своїх дітей, знайшли у ньому місце, час і охоту приводити чи привозити своїх дітей до тих осередків українського життя, де вони можуть затримати та збагачувати свою українську ідентичність.

Тільки у великому гурті можна її закріпити й тільки у великому гурті можна почуватися певним та гордим із свого походження.

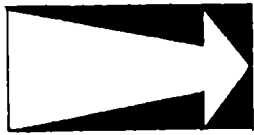
ОСІННЄ МЕРЕЖИВО

Іти стежиною у лісі
і ранком сонячним дивитись,
як листя клена спалахнуло
в обіймах сонячних пожеж,
у ліса мрійне шелестіння,
що переплетене журбою,
вплести й свою осінню пісню —
це щастя теж.

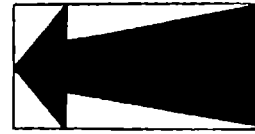
Іти стежиною за містом,
впиватись свіжістю повітря,
в долонях сонячних, привітних
(теплу яких немає меж)
красу збагнути існування
мережива дерев осінніх,
що ген ясніє на осонні —
це радість теж.

ДІМА

АКЦІЇ І РЕАКЦІЇ

У 1979 р. постав при Департаменті Справедливості США *Office for Special Investigations*, у скороченні *OSI* (Бюро для Спеціальних Дослідів). Його мета — вишукувати воєнних злочинців, які одержали дозвіл на поселення у США на підставі неправдивих документів, позбавити їх громадянства та видати їх СРСР або Ізраїлеві. Ініціаторкою *OSI* була Елізабет Гольцман, в той час член Конгресу, тепер прокурор у Брукліні. У своїх аргументах про потребу такого бюро вона послуговувалася списком, виготовленим на підставі архівів військової розвідки СРСР, в якому було 70 прізвищ українців запідозрених у воєнних злочинах. Згідно з домовленням між колишнім директором *OSI* А. Раєном і головним прокурором СРСР, Р.А. Руденком, КГБ доставляє проти обвинувачених документи й свідчення, якими користуються американські суди. Ці справи вирішує одноособовий цивільний суд. До обвинувачення про порушення іміграційного закону додають сфабриковані в СРСР докази коляборації і воєнних злочинів, як законну підставу депортації. Обвинувачений мусить на власний кошт найняти адвоката й доказати свою непричетність до злочинів. Судові дослідження проти окремих осіб загально відомі, а також факт, що дотепер у трьох випадках американські судді відкинули совітські свідчення та висловили поважні застереження щодо співпраці *OSI* і КГБ.

З *OSI* співпрацює центр Симона Візенталя у Відні, його станція у Лос Анджелес, Світовий Жидівський Конгрес і Б'най Б'рит. Представники етнічних груп східної Європи підтримують покарання воєнних злочинців, однак рішуче протестують проти допущення свідчень КГБ. У зв'язку з тим становищем засоби масової інформації повели в останніх місяцях кампанію проти українців, естонців, латвійців і литовців, обвинувачуючи їх у коляборації з нацистами під час Другої світової війни, зокрема у винищуванні жидівського населення. Базою тих обвинувачень є найчастіше перекручення, фальшування чи брак знання історичних фактів.

Зі звітлень української преси, яка постійно інформує про акції *OSI* і засобів масової інформації, очевидні наступні висновки:

- *КГБ намагається дискредитувати українців і тим самим ставити в сумнів правдивість наших інформацій про злочини червоної Москви супроти українського народу.*

- *Жидівська спільнота підтримує акцію КГБ, мабуть в ім'я засади, що ціль освячує засоби. Заходи етнічних груп східної Європи проти допущення*

фальшивих документів і свідчень КГБ стягає на ці групи закиди скритого чи явного антисемітизму та намагання боронити коляборантів перед відповідальністю за воєнні злочини.

Подібна ситуація виникла в Канаді, де 28-го лютого ц.р. Федеральний Уряд покликав до життя Комісію Дешена, яка має такі самі завдання, як *OSI* у США. Від організації Б'най Б'рит вийшла пропозиція, щоб комісія допустила совітську евіденцію. У Канаді потворилася кампанія засобів масової інформації, спрямована передусім проти колишніх вояків української Дивізії, яку започаткувало звітлення агентства "Ассошіейтед Пресс" з Тель-Авіву, подаючи як джерело радіорепортаж С. Візенталя. Реакція канадських українців була шкоро й ефективна. Комітет Українців Канади скликав пресові конференції, на яких спростував неправдиві закиди, створив Комісію Захисту Громадянських Прав, заангажував адвоката, який здобув право представництва перед Комісією Дешена для КУК. Братство Дивізійників зі свого боку подбало про адвокатів, які теж мають право заступати Братство перед комісією. КУК проголосив збірку фондів на цілі Комісії Захисту Громадянських Прав. З пресових звітлень ясно, що всі покоління канадських українців включилися в акцію оборони перед наклепами на українців. Завдяки наполегливим заходам, Комісія Дешена погодилася стримати поїзду своїх представників до СРСР для збирання свідчень проти уявних воєнних злочинців і наперед вислухати аргументів та переглянути документи, які збрала Комісія Захисту Громадянських Прав.

Насувається порівняння з українською громадою у США й питання: що у нас зроблено за шість років? На це питання відповіли доповідачі панелю, який влаштував у травні ц.р. 86-ий Відділ СУА на тему "Знеславлення українського імені", а саме — майже нічого. В імпрезі взяло участь приблизно 300 осіб. Панелісти й дискусанти вказували на потребу негайної акції української громади. На цю акцію громада чекає до сьогодні. Від того часу одна організація і одна поважна установа (обі очолює та сама особа) проголосили одномільйонові збірки, перша на "оборону українського імені", друга на "оборону української спадщини", у Чикаго постав "Всегромадський Комітет проти знеславлення українців", який теж проголосив збірку фондів. Постає питання, в чиім імені будуть виступати існуючі й майбутні комітети; хто й перед ким буде відповідати за їхню діяльність і евентуальні невдалі починання, які кидатимуть світло на всіх українців; чи кожна

Закінчення на ст. 31

Цей спомин присвячую моїм покійним батькам, які своїм прикладом зуміли передати мені любов до Бога й Батьківщини.

ІРЕНА МОКРІВСЬКА

СПОМИН

Патріарх Йосиф. Дереворит. Андрій Мадай © 1979.

Patriarch Josyf: in the Round. Woodcut. Andrij Maday © 1979.

Коли у п'ятницю 7-го вересня 1984 р. блискавкою розійшлася по Нью-Йорку вістка, що відійшов від нас Блаженніший Патріарх Йосиф, я подумала: "яка шкода, що не дожив до святкування 1000-річчя Хрищення України". А друга думка: "я їду — і мушу якнайскорше полагодити всі формальності". Мені не треба було рішати, чи поїду на похорон, чи ні, бо цю постанову я зробила вже давно.

Наша група складалася з 41-їєї особи. Переважно їхали священники, представники різних світських та професійних, чи наукових товариств, щоб відпровадити на вічний спочинок Мученика за Українську Католицьку Церкву у ХХ ст.

По приїзді до Риму в середу, 12-го вересня ми мали лише дві години на полагодження всіх особистих справ, бо вже о год. 4:30 починалися похоронні відправи у Соборі св. Софії.

Коли я увійшла до Собору, то побачила посередині домовину, а у ній у фелоні, у чорні хрести вишитому чорно-червоними нитками в епитрахилі, з мітрою прикрашеною дорогоцінними каменями на голові, спочивав Блаженніший Йосиф.

Епитрахиль — дарунок вишитий жінками в Англії — так дуже подобався Блаженнішому, що просив, щоб у ньому Його поховали.

Люди підходили до домовини, щоб віддати свій останній поклін. Я належала до тих щасливих і також підійшла — доторкнула своїм хрестиком зі шиї рук Блаженнішого та просила благословення для нас усіх — поцілувала домовину.

Почалася відправа. Я стояла на хорах. Церква ледви могла усіх помістити. Найближче домовини стояли семінаристи, священники, монахині, монахи й владики. Всі брали участь у відправі та співав хор семінаристів.

Коло мене стояла дрібна постать монахині з Аргентини на ім'я Текля. Останні чотири роки вона була однією з тих, що опікувалися Блаженнішим, та була Його приватним шофером.

Перед закриттям домовини покладено на обличчя Блаженнішого "воздух" з чорним хрестом та полили оливою.

Всі духовні підходили до домовини й прощалися. Заки закрили домовину, Ірина Кашубинська з Клівленду ще встигла пройти поміж людьми та передати Єпископові Робертові наріжний камінь, щоб через дотик рук Блаженнішого одержати благословення на будову нової церкви в Пармі. Під спів "Вічная Пам'ять" закривали домовину. Плакали семінаристи, священники, сестри, владики й весь люд...

Четвер, 13 вересня.

Здається, хтось мусів дуже молитися, щоб у день похорону була гарна погода. Похоронні відправи мусіли відбуватися на майдані через те, що Собор св. Софії не міг усіх помістити. Сонце осяяло майдан перед св. Софією, що від раннього ранку заповнявся духовенством, гістьми-чужинцями та вірними, що з'їхалися з Америки, Канади, Австралії, Англії, Німеччини, Франції, Бельгії, Австрії, Польщі, Югославії та Італії, а також кардиналами — представниками дипломатичного ватиканського корпусу при Апостольській Столиці.

Наш автобус заїхав з боку св. Софії. Я скоро вбігла до церкви, бо там можна було сповідатися. Довга черга стояла вздовж стіни.

Домовину приготувляли до винесення на майдан. Вносили численні вінки та китиці квітів. Священники на своїх раменах несли тяжку кедрову домовину — скромно прикрашену навколо різьбою, а на віку — хрест. Це був дуже зворушливий момент для присутніх у церкві. Кожний з нас був глибоко зворушений.

Домовину поставили на майдані перед св. Софією на перський килим та обклали вінками й квітами від різних організацій і установ. В годині 10-ій зі сторони Українського Католицького Університету надійшла процесія. Попереду ніс хрест семінарист Борис Гудзяк, а за ним ішли інші, понад 50 священників, єпископи, митрополити, кардинали, а на кінці Блаженніший Мирослав Любачівський, що благословив усіх хрестом.

Втихають звуки молитви "Святий Боже, Святий Кріпкий"... Починається Заупокійна Архиерейська Служба Божа, яку відправляє Блаженніший Мирослав у сослуженні владик. Дияконує о. Небесняк, порядком Богослуження керує о. Петро Стецюк. Службу Божу співають усі вірні, а диригує о. д-р Музичка.

Сонце осяяло митри на головах владик, вітрець пестив домовину, а жалобний люд стояв, мов зачарований, та всі ми відчували, що сам Господь по-

серед нас. Багато вірних приступало до Св. Причастя. Блаженніший Мирослав виголосив проповідь, присвячену великому Мужеві Ісповідникові Христової Віри — Блаженнішому Йосифові, в якій сказав: "...минуть віки, а Він світитиме, як приклад поєднання Божого з людським, — релігійного з національним, минаючого з вічним".

В італійській мові виголосив слово Архієпископ Мирослав Марусин. Після закінчення святої літургії виступив декан Кардиналів — Кардинал Конфальонері, який провів спільну похоронну молитву з римокатолицьким духовенством.

По панахиді відбувся обхід навколо Собору. Несли домовину вихованці семінарії, священники, владика під спів "Со святими упокой..." знесли домовину у крипту під Собором св. Софії, де Блаженніший Мирослав довершив запечатання гробу. Похорон відбувся маєстатично. Був взірцевий порядок. Численна поліція була присутня на майдані під час похорону. Найбільш зворушливим моментом під час похоронних відправ було відчитання "Завіщення Блаженнішого Патріярха", яке у молитві й роздумі писав від 1970 р. а закінчив 1981 р., а з якого подаю уривок:

"Поховайте мене в нашому Патріяршому Соборі Святої Софії, а як воплотиться наше видіння і встане на волі наша Свята Церква й наш український нарід, занесіть мою домовину, в якій спочину, на рідну Українську Землю і покладіть її у храмі Святого Юра у Львові, біля гробниці Слуги Божого Андрія. Вмираю і відходжу з того світу, як той кого він сл. пам. Митрополит Андрій, Глава нашої Церкви, властю своєю покликав на Екзарха Великої України. Якщо такою буде воля Божа й бажання Українського Божого Люду, складіть мою домовину в підземеллях оновленого Собору Святої Софії..."

Коли прийде час я вже сьогодні зробила своє рішення — я їду "так мені Боже поможи!"

МАРІЯ ГОЛОД

МОЯ ПІСНЯ

Тільки один голос.
Пісня на вісім
плисти буде до тебе,
якщо захочеш слухати.

Тільки один голос,
ти вчути зможеш вісім,
як розходяться,
як сплітаються ...

Тільки один голос.
Слухай вчуєш пісню,
якщо приклониш
вухо твоє...

Це мій голос,
це моя пісня,
це я.

Доповідь на З'їзді референток народного мистецтва та працівників українських музеїв 29-30 червня 1985 р.

Досягнення української етнографії та фолкльористики в XIX столітті

Українське національне відродження на початку XIX століття було зумовлене не тільки появою нової української літератури, а також і великим зацікавленням народною творчістю, етнографією, фолкльором. "Народознавство й літературні інтереси, — каже С. Єфремов, — неподільно зв'язані в літературній діяльності наших письменників нового періоду. Одні й ті самі люди у нас часто працювали разом і на літературному, й на етнографічному полі."¹ Батько нового українського письменства І. Котляревський був і першим українським етнографом. Він не тільки дав перші в новій українській літературі класичні зразки художнього використання й освоєння багатющої української усної народної творчості, а й сам працював над збиранням і записуванням українських народніх пісень. І.П. Котляревський, за свідченням першого його біографа С.П. Стеблін-Камінського, "...бував на зборищах і забавах простолюду і сам, переодягнений, брав участь у них, уважно слухав і записував пісні і слова, вивчав мову, спостерігав звичаї, повір'я, обряди українців".² І на основі добре відомих йому народньо-поетичних джерел Котляревський дав українській літературі свої невмирущі твори "Енеїду" та "Наталку Полтавку". Письменниками й одночасно етнографами та фолкльористами були Марко Вовчок, Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш, Микола Костомаров, Григорій Квітка-Основ'яненко, Павло Чубинський, Степан Руданський, Іван Манжура, Борис Грінченко, Анатолій Свидницький, Іван Франко, Олена Пчілка, Леся Українка і багато інших.

Піонером української етнографії можна вважати польського етнографа З. Доленгу-Ходаковського. Він з торбинкою за плечима обійшов (1814-1818) багато районів Галичини, Поділля, Волині, Київщини, Полтавщини і записав понад 2000 народніх пісень та багато іншого етнографічного матеріалу. "Єсть іще на землі щастя," — писав Ходаковський у своєму щоденнику, — "тинялись поміж народом, жити поетичним життям селянства. Який же я щасливий у

*Тарас Шевченко — досліджував побут українського народу.
Taras Shevchenko — researched the customs of the Ukrainian people.*

своєї свитині, з моєю вбогою стравою, коли мені оповідають люди згадки свої й бажання! Серед народу живе чеснота, живе поезія. Лихе ж має серце той, хто не любить народу всією силою братерської любови."³

Збіркою Ходаковського широко скористався Михайло Максимович, ректор Київського університету, видатний учений, приятель Т.Г. Шевченка. Він видав чотири збірки українських народніх пісень (1827, 1834 і 1849 рр.). Ці збірники показали надзвичайну красу, багатство й різноманітність пісенної творчості українського народу.

Російський вчений Ізмаїл Срезневський так захопився українською народною творчістю, що спершу цілком присвятив себе дослідженню цієї творчості. 1833-1838 рр. він видав у Харкові шість книжок "Запорозької Старини", куди увійшли твори української народної поезії, переважно українські історичні думи.

Визначним дослідником української народної поезії був Йосип Бодянский. Він зібрав близько 8000 пісень і також видав великий збірник Якова Го-

1. С. Єфремов. Історія українського письменства, Т. I, 1924, ст. 283.

2. Цит. за кн. О. Гончар. Українська літ. передшевченківського пер. К. 1982, ст. 25.

3. С. Єфремов. Цит. праця, стор. 285.

ловацького "Народні пісні Галицької і Угорської Русі" (1863-65).

Визначне місце в історії української етнографії та фольклористики належить геніяльному поетові українського народу Тарасові Шевченкові. Під час свого наукового відрядження на Правобережну Україну для опису пам'яток старовини та для записування народних пісень, переказів, прислів'їв та інших фольклорних матеріалів Т.Г. Шевченко зробив багато записів, проте багато з них загинуло. Переважна частина Шевченкових записів збереглася в його альбомах, заповнених малюнками, ескізами та текстами пісень. Шевченко досліджував побут українського народу, змальовував красу українських народних звичаїв і обрядів. Шевченко перший на Україні почав приділяти виняткову увагу вивченню матеріальної культури народу: житла, одягу, їжі. У своєму науково-художньому виданні "Живописна Україна" Шевченко в офортах "Старости", "Судня рада" дав картини з побуту українського народу. Головним об'єктом етнографічних досліджень Т.Г. Шевченка було кріпосне селянство.

Цікаву спробу дати всебічну етнографічну характеристику українського народу, головню українського селянства, зробив сучасник Шевченка, письменник і етнолог О.С. Афанасьєв-Чужбинський у своїх працях "Побут українського селянина" (1855) та "Загальний погляд на побут Придніпрянського селянина" (1856). Дослідник дає опис поселень, одягу, їжі, громадського й сімейного побуту, звичаїв, повір'їв, обрядів і усної творчості українців.

З великим захопленням записував українські пісні й Микола Гоголь, даючи високу оцінку їм: "народна пісня для України — все: і поезія, і історія, і батьківська могила. Пісні українські — народна історія, жива, яскрава, сповнена барв, істини..."

Німецький поет, перекладач українських народних пісень, Ф. Боденштедт у своїй книжці "*Die poetische Ukraine*" (1845) писав: "Ніде дерево народньої поезії не дало таких смачних овочів, ніде дух народу не відбився так яскраво й сонячно, як відбився він у піснях українських... Народ, який склав такі чудові та чарівні пісні... такий народ має велику духовну силу і моральну вагу."⁴

1854 року А.Л. Метлинський видав великий цінний збірник українських народних пісень, переважно побутового характеру.

1856-1857 рр П. Куліш видав два томи збірника "Записки о Южной Руси". Сюди ввійшли історичні думи, пісні, перекази, легенди, казки. І не самі лише тексти тут надруковано, а й докладно подано біографію, характеристику кобзарів, співців, оповідачів, отже, показано ту етнографічну обстановку, при якій робилися записи дум і пісень.

4. М. Сумцов. Малюнки з життя українського народного слова. Х. 1910, ст. 2.

Іван Франко — був головою Етнографічної Комісії НТШ.

Ivan Franko — was the head of the Ethnographic Commission of the Shevchenko Scientific Society.

Такою ж методою користувалися і видатний етнолог Опанас Маркович та його дружина Марія — видатна українська письменниця, відома під псевдонімом Марко Вовчок. Обоє вони не тільки записали багато пісень, казок, прислів'їв, а й розповіли про оповідачів, співаків в колі їх побуту і звичок. У Качанівці 1854 року Опанас Маркович та його дружина Марко Вовчок записали багато казок, які розповідала їм талановита селянка-кріпачка Палажка Кітчина. Ось як описує її Опанас Маркович: "... вдова середніх літ... з світло-русявим волоссям,... голову тримала високо, вся струнка..., в кожному слові розум і чемність, в кожному русі плавність і спокій. Починаючи розповідь, — голову, пов'язану чорною з малиною каймою хусткою, схилила в той, чи інший бік; спокійно, на запрошення, сідала поруч, підтримувала підборіддя пальцями, на яких були мідні персні... Казки свої попереджала вітаннями й розпитуванням, відповіді супроводила глибокою уважністю. За моїм проханням співала і навчила мене кількох старих пісень; були й такі, яких вона навчилася, переходячи з відрами повз чумацьку валку, що спинилася на відпочинок, наприклад "Немериху". А гайдамацьку "Ой, по горах, по горах пшениченьки ярі" перейняла від покійного батька."⁵

5. Фольклорні записи Марка Вовчка та Опанаса Марковича. Упорядкував О.І. Дей. Академія Наук УРСР. К. 1983, ст. 29-30.

Лєся Українка — все своє життя не кидала праці над збиранням перлин української народної творчості...

Lesia Ukrainka — devoted her life to gathering and preserving the customs of the Ukrainian people.

О. Маркович і його дружина Марко Вовчок записали з уст народу близько 50 тисяч прислів'їв і приказок. Вони збиралися їх видати, але складні матеріальні й цензурні умови не дозволили їм здійснити цей задум, і вони передали цю збірку М. Номисові, який додав до цієї збірки ще й свої записи, а потім вибрав із цього багатющого матеріялу близько 15 тисяч текстів і видав їх 1864 року.

Опанас Маркович і його дружина Марія Олександрівна (Марко Вовчок) не тільки записували пісні а чудово виконували їх. Марії Олександрівні пощастило наспівати близько двохсот пісень, і з її голосу німецький композитор Едуард Мертке записав мелодії цих пісень та провів гармонізацію. Перший зошит цих пісень із 8 проєктованих був виданий у Ляйпцігу 1866 року ("Двісті українських пісень. Співи і слова зібрав Марко Вовчок. У ноти завів Едуард Мертке.") На жаль, вийшов у світ тільки перший зошит.

Збирачем народних пісень і одним із перших дослідників української народної творчості був славетний український історик і письменник Микола Костомаров. Він надрукував серію дослідницьких праць про історичне значення української народної пісенної творчості (1872), про історію козацтва в пам'ятках української народної пісенної творчості (1883) та про родинний побут у творах української народної пісенної творчості (1905).

У Північній Буковині видатний український поет Юрій Федькович, збираючи народні пісні, особливу увагу звернув на записування легенд, переказів і пісень про опришків.

Українські письменники А. Свидницький, С. Руданський, І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, Б. Грінченко а в Галичині М. Шашкевич, Я. Головацький, І. Вагилевич, Н. Кобринська та інші записували твори українського фолкльору й свої записи друкували в збірниках, альманахах тощо. У жіночому альманасі "Перший Вінок" (1887) були надруковані цінні етнографічні розвідки Софії Окуневської "Родинна неволя жінок в піснях і обрядах весільних", Катерини Довбенчук — "Народні звичаї в Косівщині", Ольги Франко "Карпатські бойки і їх родинне життя" та Н. Кобринської про побут українського жіноцтва в Галичині.

Найвидатніші збірники етнографічних та фолкльорних матеріялів з'явилися в 70-80 рр. XIX ст. Особливо велику й плідну діяльність на полі етнографії й фолкльору виявив славнозвісний український етнограф і поет, автор українського національного гімну "Ще не вмерла Україна" — Павло Чубинський (1839-1884). Він очолював етнографічну експедицію на Україні, здобутки цієї експедиції були надзвичайно цінні: вони склали сім величезних томів "Трудів етнографічно-статистичної експедиції в Західно-Руський Край". Перший том містив повір'я, народні забобони, прислів'я, приказки, загадки; 2 том — календарні звичаї й обряди, 3 том — казки, 4 том — звичаї й обряди, пов'язані з народженням дитини, весільні обряди, похоронні обряди, 5 — найбільший обсягом — народні пісні, 6 — юридичні звичаї, 7 — матеріяли про національні меншості на Україні. За свою працю П. Чубинський одержав золоту медалью від Географічного Товариства. Павло Чубинський був одним із організаторів і активних діячів заснованого в той час Південно-Західного Відділу Географічного Товариства. Видатними діячами цього Відділу були славні українські вчені: Михайло Драгоманов, Володимир Антонович, Павло Житецький, Іван Рудченко, Микола Лисенко, Федір Вовк, Олександр Русов та інші.

1874-75 рр. вийшла в світ капітальна праця В. Антоновича і М. Драгоманова "Історичні пісні українського народу" (два томи). Далі виходить цінний збірник М. Драгоманова "Українські народні перекази й оповідання" (1876). І. Рудченко (брат Панаса Мирного) видає два томи українських народних казок (1869-1870) та "Чумацькі народні пісні" (1874) з докладною монографією про чумацтво. Надзвичайну вагу в українській етнографії та фолкльористиці має діяльність славного українського композитора Миколи Лисенка. М. Лисенко записав сотні українських пісень з мелодіями, він видав 7 випусків "Збірника українських пісень", збірник українських обрядових пісень, збірник танців та веснянок. Особливо цінна його наукова праця "Характеристика музичних

особливостей українських дум і пісень у виконанні кобзаря Остапа Вересая" (1873).

Але недовго тривала плідна діяльність Південно-Західнього Відділу Географічного Товариства. Таємним указом Олександра II 1876 р. заборонено українське письменство й закрито Відділ Географічного Товариства. Головних діячів Відділу Чубинського й Драгоманова наказано вислати з України. Чубинський виїхав на Північ, а Драгоманов емігрував спочатку до Швейцарії, а пізніше до Болгарії. У Женеві М. Драгоманов видав два томи "Політичних пісень українського народу XVIII-XIX ст." (1883-1885) та "Нові пісні про громадські справи (1764-1880), Женева 1881. Порівнюючи українські пісні, записані в різних державах (Росії, Австрії, Угорщині, Румунії), М. Драгоманов зробив важливе відкриття, що українські пісні *цілком однакові* по всій Україні. Це показує, каже М. Драгоманов, що "всупереч всяким поділам українських людей між різними державами українська національність існує як тіло окреме, дуже однакове в усіх своїх частинах, з однаковими звичаями, однаковими спогадами, любов'ю та ненавистю."⁶

Більшість наукових праць М. Драгоманова з етнографії та фолкльору надруковано у Львові — 1899-1907 рр. — у виданні Наукового Товариства ім. Шевченка в чотирьох томах під назвою "Розвідки Михайла Драгоманова".

Сестра Михайла Петровича Драгоманова Ольга Петрівна — відома українська письменниця Олена Пчілка — вивчала народній побут, записувала пісні й передавала їх Михайлові Драгоманову та Миколі Лисенкові. Вона також працювала над розвідкою "Українські коляди", яка була надрукована в журналі "Киевская Старина" (1903), а також окремим виданням у Києві, в університетській друкарні (1903). Перша наукова праця Олени Пчілки з етнографії "Український орнамент" — вишивки, тканини, писанки, була надрукована 1876 року. Ця праця здобула високу оцінку не тільки серед українських учених, а й серед видатних західноєвропейських фахівців. У Парижі один видатний французький професор був так захоплений цією працею, що прочитав про неї цикл лекцій. А Іван Франко в 90-х рр. просив Олену Пчілку написати статтю про українські вишивки, підкреслюючи в своєму листі, що для цього він не знайде компетентнішого від Олени Пчілки фахівця. Року 1903, 1912 і 1927 р. у Києві була надрукована праця Олени Пчілки "Українські узори." У 20-х рр. Олена Пчілка працювала членом-кореспондентом Української Академії Наук в Етнографічній Комісії, а в 1926 році були надруковані її цінні розвідки: "Малювання на стінах в Україні" та "Про легенди і пісні".

Дуже важливими дослідницькими працями з ділянки української етнографії та фолклористики були цінні розвідки Миколи Сумцова про весільні

6. М. Драгоманов. Нові укр. пісні про громадські справи. Ж., ст. 9-10.

обряди, про український народній побут та його велика праця "Сучасна українська етнографія" (1897). Про історію української етнографії цінну книжку видав О. Пипін (1892). Історик, музейний діяч і етнограф Дмитро Яворницький видав два томи розвідки "Запоріжжя" — історичні перекази, записані від дідів (1888, СПб).

Видатний учений Олександр Потебня опублікував праці про українську пісню, а Павло Житецький видав цінну розвідку про українські думи (1893). У кінці 90-х рр. (1895-99) Борис Грінченко видав "Етнографічні матеріали" — три томи.

Видатними діячами в ділянці вивчення української етнографії та фолкльору були Іван Франко й Володимир Гнатюк, а також Філарет Колесса, Станіслав Людкевич та інші. І. Франко був головою Етнографічної Комісії НТШ, 20 років він редагував "Етнографічний Збірник". Франко був автором цінного дослідження "Студії над українськими народніми піснями" (Львів, 1913). Найбільшим досягненням науки в галузі збирання й видання українських прислів'їв та приказок є монументальна шеститомна праця Івана Франка "Галицько-руські народні приповідки" (Львів, 1901-1910).

Найцінніші праці Володимира Гнатюка: "Етнографічні матеріали з Угорської Русі", "Колядки і щедрівки", "Гаївки", "Коломийки", "Українські народні байки", "Ткацтво у Східній Галичині" та багато інших. Визначний учений Федір Вовк опублікував багато праць з української етнографії не тільки українською мовою, а також французькою та російською. Особливе значення має його праця "Етнографічні особливості українського народу" (1916), а також "Студії з української етнографії та антропології" (Прага, 1928).

Леся Українка — дочка Олени Пчілки й племінниця М. Драгоманова — з дитинства знала багато українських народніх пісень і пам'ятала їх усе життя. В останні дні свого життя вона проспівала своєму чоловікові, видатному музичному етнографові К.В. Квітці багато пісень. З її голосу записав Квітка 225 мелодій — пісень, які було видано 1917-1918 рр. Леся Українка вважала, що "пісня без мотиву тільки наполовину жива". Л. Українка, коли їй було 20 років, хвалилася М. Драгоманову, що за чотири місяці вона зібрала й записала 150 обрядових пісень. Свою збірку купальських пісень вона послала І. Франкові, і ці пісні були надруковані в журналі "Життя і слово" 1894 року. У праці "Купала на Волині" Леся Українка виявила себе справжньою дослідницею, озброєною науковою методикою фолклористики.

В останні роки свого життя Леся Українка, незважаючи на свою хворобу й матеріальне скрутне становище, на власні кошти організувала експедицію для записування на фонографі мелодій дум від ще живих тоді видатних кобзарів. Для участі в цій експедиції Леся Українка запросила видатного музикознавця, етнографа й композитора Філарета Ко-

лесу, дійсного члена НТШ. Лесю дуже турбувала думка, що мелодії дум можуть назавжди загинути, якщо не будуть своєчасно записані. В листі до Колесси Л. Українка писала: "я дедалі більше впевняюся в нагальності справи рятування дум". Українські народні думи, що їх виконував кобзар Гнат Гончаренко, Леся Українка сама записала. Увесь зібраний матеріал видано у Львові у двох томах під назвою "Мелодії українських дум". Списав по фонографу й зредагував Філарет Колесса. Організатором і активним учасником цієї важливої наукової експедиції була Леся Українка, яка все своє життя не кидала праці над збиранням, записуванням, збереженням і увічненням перлин української народної творчості та майстерним використанням у своїй оригінальній поезії її образів, мистецьких засобів, її мудрости й краси, її музичности і ритмічного багатства, її життєрадісности й оптимізму. У безсмертній "Лісовій пісні" Леся Українка піднесла образи усної народної творчості на високий філософський і поетичний рівень.

Видатні українські етнографи, фолклористи, дослідники українського народнього побуту й мистецтва дереворізьби, ткацтва, килимарства, вишивок, кераміки, ганчарства, писанок тощо показали всьому світові багату оригінальну, самобутню, національну матеріальну й духовну культуру українського народу. Носієм і творцем цієї національної культури був український народ, передусім українське селянство. В тяжких умовах національного, політичного й соціального поневолення українське селянство зберегло найвищий скарб — рідну мову,

рідну пісню, яка своєю словесною поетичною красою і своєю надзвичайно музичною красою займає перше місце в народній пісенній творчості всіх народів світу. Народня українська пісня стала вічно живим і життєдайним могутнім джерелом нової української літератури, джерелом надхнення для українських поетів, письменників, драматургів. З найбільшою майстерністю поетичні скарби української народної пісні використав у своїй творчості Тарас Шевченко.

В наші часи Україна й український народ стали об'єктом безоглядної русифікації, мета якої — знищення української нації. Московський шовінізм вживає всіх заходів для знищення української мови, української культури, української пісні, та перетворення українців у росіян.

Завдання українців, що живуть поза межами рідної землі, поза межами України, всіма силами боротися проти асиміляції, боротися за плекання української мови й духовної культури, українського національного мистецтва, за збереження національної самобутности, за збереження української нації.

І сьогоднішній з'їзд, присвячений питанням українського народнього мистецтва та збереженню його експонатів у музеях, служить великій меті — плеканню української національної культури.

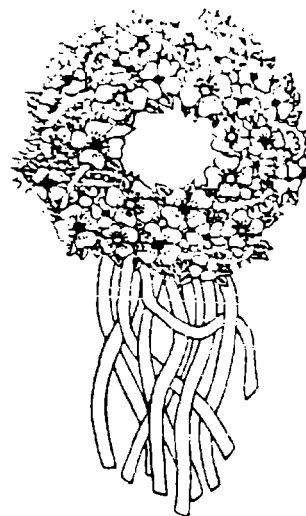
Організаторові цього з'їзду — Комісії народнього мистецтва Світової Федерації Українських Жіночих Організацій — належить велика подяка від усіх українців за їх цінну ініціативу!

Сердечно вітаю всіх учасників з'їзду й бажаю великих успіхів з'їздові.

КОНФЕРЕНЦІЯ:

ДРУГИЙ ВІНОК

Століття українського жіночого руху буде відзначене чотириденною конференцією восени цього року. Конференція має всеканадський характер і несе назву "Другий вінок". Її влаштовує товариство цього ж імені, мета якого — не тільки відсвяткувати цю важливу річницю, але й вивчати питання, що відносяться до фемінізму та етнічності. Співорганізаторами конференції є Жіноча програма Заочного відділення Альбертського університету, Дорадчий комітет по жіночому питанні президента Альбертського університету і Факультет вивчання жіночих питань Університету Атабаски. Конференція відбудеться в Едмонтоні, в Альбертському університеті, від 11-го до 14-го жовтня.

МАРґАРЕТ ТЕТЧЕР

"Свобода неможлива без економічної свободи".

Вперше в історії Великобританії найвищі державні посади належать двом жінкам: королеві Єлизаветі II та прем'єр-міністрові Марґареті Тетчер.

В 1979 р. Ліберальна партія Великобританії на чолі з Джеймсом Каллагеном програла вибори в користь Консервативної-Торі партії, і королева Єлизавета II під час традиційної авдієнції призначила Марґарет Тетчер прем'єр-міністром та доручила їй зформувати новий уряд.

Таким чином, в історії Англії відкрилась нова сторінка перебудови цілої економіки з ліберально-соціальною, запровадженою Ліберальною партією ще від часів закінчення Другої світової війни, на більш консервативну систему вільного конкуруючого капіталізму.

Політичний напрямок так само змінився, бо замість "опікунчої" системи, що піклується своїми громадянами "від колиски до могили", консервативна партія підкреслює поворот до особистої самостійності.

Марґарет Гільда Робертс-Тетчер нар. в 1926 р. в Грантгем (Лінкольншир) в родині Алфреда й Беатриси Робертс — власників невеликої крамниці, які також мали старшу дочку Мюріел.

Родина Робертсів мешкала над крамницею, життя не було розкішне, але повне праці, науки, плянів на майбутнє та родинного тепла. Сестри з дитинства звикли бути працьовитими й ощадними.

Марґарет була вродливою і дуже серйозною дівчиною. Алфред Робертс приймав активну участь в громадському житті містечка, в методистській церкві, коротко був посадником міста та членом міської управи. Завжди цікавився політикою і світовими подіями й ці інтереси прищепив дочці Марґарет. Політика й право були її основними зацікавленнями.

Вищу освіту Марґарет здобула в Оксфордському університеті в ділянці хемії; вже в університеті належала до Університетської Консервативної Асоціації. В 1947 р. почала працювати, як хемік-дослідник в Есексі й відразу почала активізуватись в політичному житті Консервативної партії, де перейшла чисто традиційний вишкіл — з низів.

В 1950 р. Марґарет, маючи лише 24 р. кандидувала до парламенту, й хоч програла, проте справила своєю наполегливістю і послідовністю велике враження на керівників Консервативної партії.

Марґарет Тетчер

Margaret Thatcher

В 1951 р. Марґарет одружилась з Денисом Тетчером, промисловцем, котрий забезпечив моральну, соціальну й емоційну стабільність її дальшої кар'єри.

В 1953 р. в родині Тетчерів народились близнята: син Марк і дочка Карол. Того самого року Марґарет Тетчер стала правником, спеціалізуючись в ділянці податків і патентів.

Політична діяльність Марґарет Тетчер в парламенті, її гостра відверта критика ліберального уряду, безкомпромісовість її поглядів і обіцянка зміни й повороту до традиційних вартостей британської середньої класи під час виборчої кампанії заслужили їй від англійського населення ім'я "Залізної Пані".

Хоч, як вона сама каже, в неї два обличчя: одне публічне-формальне й гостре; а друге приватне, навіть "романтичне".

Марґарет Тетчер стала прем'єр-міністром Англії під час великого економічного занепаду країни, в той час коли англійські робітничі юнії були в розквіті сил, і кожний страйк міг бути затяжний, а його вимоги несприятливі для країни. Але М. Тетчер

успішно боролась за відновлення здорової економіки країни. Якраз недавно вона здобула перемогу над могутньою шахтарською юнією, що скапітулювала після цілорічного страйку.

Консервативний уряд на чолі з М. Тетчер не дуже співпрацював з адміністрацією президента США Джиммі Картером, дуже часто не згоджуючись з політикою його адміністрації.

Після приходу до влади в США республіканської партії, а особливо з президентом Реганом Маргарет Тетчер тісно співпрацює.

Війна з Аргентиною за Фолкландські острови й перемога Бритійських військових сил, хоч чималою кількістю жертв з обох боків, принесла жінці прем'єр-міністрові зміцнення авторитету й її позиції, як лідера Консервативної партії і Англії.

Політичне кредо Маргарет Тетчер як політика, прем'єр-міністра такої потужної держави, як Великобританія, і жінки найкраще висловлені в інтерв'ю з репортером Франком Мелвіллом з журналу "Таймс".

ОБОРОНА

"Мусимо збільшити видатки для оборони. Наші війська не є достатньо озброєні. Потребуємо мати незалежні ні від кого нуклеарні види зброї. В протизвагу до Советського Союзу потрібно виступати разом з Америкою і Францією".

АНГЛІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ СТОСУНКИ:

"Приятельські стосунки між країнами не мусять змінюватись лише тому, що змінились уряди. Ми знаємо, що Європа й вільний світ не можуть бути відповідно захищені, якщо Америка вийде з Європи".

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ:

"Політику Советського Союзу можна поділити на три частини:

1) Згромадження великих збройних сил, щоб сама кількість була застрашуючою.

2) Намагання відрізати країни Вільного світу від економічних ресурсів і сирих матеріалів.

3) Субверсія щодо небажаних їм урядів у інших державах.

Так само я вважаю, що їхня (російська) мета щодо опанування комунізмом цілого світу не змінилась, а продовжує бути світовою загрозою"

БРИТАНІЯ І ЄВРОПА:

"Хоч Великобританія є членом Європейської Економічної спільноти, ми, на жаль, не підтримуємо її відповідно... Конкуренція між державами мусить бути здоровою і вільною".

ЕКОНОМІКА Й СВОБОДА:

"Свободи не може бути без економічної свободи... споживач мусить мати право вибору і вільної справедливої конкуренції, що мусить бути базоване на вільному обміні капіталу й людей. Якщо вільне підприємство буде знищене, то знищиться свобода".

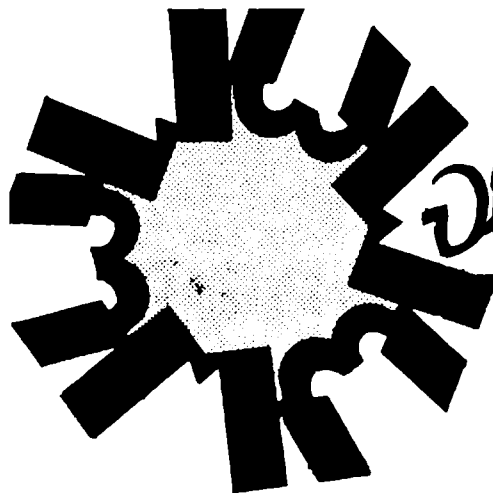
ЧОМУ ВОНА СТАЛА ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ?:

"Я стала лідером нашої партії, тому, що я пристрасно вірю, що ми мусимо повернутись до фундаментальних засад вільного суспільства, без бюрократичного втручання і контролі державою. Найпотужніше людське почуття є бажання батьків покращити майбутнє їхніх дітей. Коли люди почнуть звертатись за всім до уряду, вони перестануть бути вільними й незалежними".

ЖІНКИ В УРЯДІ:

"Я думаю, що жінки є більше практичні, а менше теоретичні. Вони більше дивляться в майбутнє через їхню турботу в якому світі будуть жити їхні діти. Більше жінок мають досвід у економічних справах через ведення домашньої господарки, що вимагає негайних рішень. Мусимо пам'ятати, що перед демократією, жінки досить не погано справлялись: Королева Єлизавета I, Королева Вікторія. Жінки при владі працювали успішно для добра Британії.

Вже пройшло шість років прем'єр-міністерства Маргарет Тетчер. Багато подій перейшло за той час, "Залізна Пані" перейшла свій гарт і, хоч не завжди її рішення подобаються всім, і вона зазнає критики, консервативний уряд Великобританії продовжує керувати державою!

КАЛЕЙДОСКОП

Життя Життя

УПОРЯДУВАЛА ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Центральний Комітет України й Рада Міністрів України розглянувши подання Комітету по державних преміях України імені Т. Шевченка в галузі архітектури, постановили присудити Державну премію 1985 р. Ірині Петровні Пуховій — інженеро-конструктору — за комплекс Республіканського наукового медичного центру охорони здоров'я матері й дитини.

* * *

На початку літа в музеї Лесі Українки відбувся літературний мистецький вечір присвячений поетесі. В цей день прийшли вшанувати її безсмертні слова та віддати честь геніяльній дочці українського народу. Скрізь були квіти... в кожному кутку музею, біля пам'ятника поетеси на бульварі, що носить її ім'я, та на Байковому кладовищі, де вона похована.

ПОЛЬЩА

Народня хорова капеля "Лемковина" народилась у 1969 році. П'ятнадцятирічний творчий шлях цього хору це ще одна яскрава сторінка життя лемківської пісні. У селищі Рудно, біля Львова мешкають виходці з різних сіл Лемківщини. Разом з ними живе, квітне й їхня пісня. Лемки поставили перед собою мету — згуртувати якнайбільше співаків.

Сьогодні до складу капелі входять майже вісімдесят аматорів різного віку.

Лемківські пісні де в чому відмінні від народніх пісень ынших українських етнографічних районів. У ритмі й мелодиці окремо варто підкреслити їх своєрідну музичну структуру, основу якої становить мажорно-мінор.

Народжений на Лемківщині, Іван Кушнір захопився природою красою і специфікою пісенного фолкльору гірського краю. Він прагне, щоб виконавці зрозуміли структуру кожної пісні й музично-стильову побудову.

Галина Гавриш, солістка львівської опери, часто виступає з "Лемковиною", з якою вона і розпочала свою творчу біографію.

У репертуарі "Лемковини" значне місце мають пісні з-під Низьких Бескидів, як напр. "Думаю, думаю" та десятки інших.

США

Блюмінгтон, Індіана. Інтернаціональна Ліга Жіночих Композиторів проголосила своїх переможців у конкурсі. Першу нагороду признано молодій українській композиторці Христині Кузмич за її сучасну композицію під заголовком "Форми і звуки IV". Ця праця, це четверта зі серії композиції Христини Кузмич базована на тексті сучасного американського поета І. І. Куммінгс (Cummings).

Цей оригінальний твір був нагороджений журі з-поміж кілька сотень праць жінок-композиторів з цілого світу.

Христина Кузмич одержала ступінь бакалавра й магістра з Індіана університету Департаменту Музики. Тепер працює над докторатом з ділянки музичної композиції.

Молода українська композиторка народжена в Денвер, Кол., де вона ходила до школи українознавства та була активною пластункою.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

"62-ий Відділ СУА може бути прикладом..."

Кожне вартісне діло є часто вислідом зусилля і посвяти однієї людини, яка зуміє змобілізувати інших осіб, влити в них свій ентузіазм і спільно з ними здійснити свій задум. Це стосується як великих осягів у громаді, так і дрібніших плянів, от хоч би влаштування успішної імпрези, кампанії чи збірки.

Такі думки могли насуватися учасникам Дня Українського Музею, влаштованого 62-им Відділом СУА в Глен Спею 18-го серпня 1985 р. Голова цього відділу Ірена Кіндрачук зуміла — своїми листами, телефонічними й особистими апелями — притягнути численну публіку (170 осіб) навіть з далеких околиць, зокрема з далеких відділів СУА й рівночасно при співпраці не лише поодиноких членок управи відділу, але усїєї громади зуміла зорганізувати багату й різноманітну програму.

Стіни великої залі оселі Верховини були обвішані випозиченими картинами наших мистців, яких темою були гуцули та гуцульські краєвиди (уся імпреза була присвячена показові гуцульського мистецтва). Галя Кандюк виставила бездоганно й прецизно виконані вишивки свої та інших членок відділу. Іван Кондра приїхав з Кергонксону, щоб показати свої оригінальні скульптури, зроблені з пап'є-маше. Це були скульптури поодиноких гуцулів або цілих груп у танці.

В іншому кінці залі мешканець села Зенон Голубець виставляв свої дерев'яні плоскорізьби. Представляючи його твори Аркадія Петришин підкреслила його мистецьку індивідуальність, зокрема вказала на ліризм його дереворізьб. Вона також остерігала перед скорим захопленням творами осіб, які без мистецького таланту використовують теми, що діють на сентиментальність потенційних покупців. На її думку, справжній мистецький талант виявляється в оригінальній, особистій візії дійсности.

Під час смачного полуденку, приготованого кухнею Верховини, пригравало подружжя Герти й Богдана Гірняків. В програмі були деклямації Галини Біровець та Ярослави Гунчак, які завжди збагачують програму своїм талантом живого слова. Люба Сохан зі своїм чоловіком д-ром Олегом приїхали з Йонкерсу, щоб оживити програму сольоспівом при фортепіяновому супроводі доктора. Варто відмітити, що крім свого внеску до програми вони ще зложили свою пожертву на Музей. Місцевий хор під керівництвом інж. Осипа Гапія проспівав кілька пісень. Наприкінці голова Управи Українського Музею, д-р Б. Цимбалістий поінформував слухачів про роботу й успіхи Музею, його плани й потреби на майбутнє, між якими найважливішою є потреба більшого приміщення. На окремому столику продавалися каталоги Музею та мистецькі друки, привезені з крамниці Музею. Розпродувано також квитки на виграш картини Слави Гнатів, яку вона подарувала для потреб Музею (виграш приніс 230.00 дол. прибутку).

Під час зустрічі гості складали свої пожертви: разом зложено 1486.00 дол. До того 62-ий Відділ СУА додав свою пожертву в сумі 1403.00 дол. Раніше цей відділ пожертвував 1462.00 дол. Таким чином 62-ий Відділ вибився понад інші відділи з більшою кількістю членів, і є між тими кількома передовими відділами, яких пожертви досягають трьох тисяч доларів.

Зваживши, що членками цього відділу є особи, що живуть з пенсії, їхні жертвенність і зусилля справді подиву гідні. Справедливо сказала Христина Навроцька — у своєму привіті від Окружної Управи СУА — "... 62-ий Відділ СУА може бути прикладом іншим..."

Учасниця

Nancy and I are deeply touched by the way so many people have reached out to us during these days. My recovery has been hastened and my spirits uplifted by the many good wishes that have come my way from friends like you. From the bottom of my heart, thank you and God bless you.

Ronald Reagan

В середині місяця вересня 1985 р. референтка стипендій США Анна Кравчук і членка Комісії стипендій Ксеня Гапій, від'їжджають до Бразилії і Аргентини з метою відвідати українські поселення школи й інтернати де живуть стипендіанти США, як теж перевірити потреби допомоги Суспільної Опіки США.

Обіжники

- Референтка Суспільної Опіки США, Лідія Черник звернулася з проханням до відділів, щоб вони продовжували допомогу українським родинам в Південній Америці та в Польщі.

Просила, щоб допомагати на місцях українським людям старшого віку включаючись до праці в клубах сеньйорів. Закликала відділи, щоб брати під опіку "бабусь". Оплата для одної "бабусі" це 110.00 дол. на рік.

Повідомила, що Фонд Наглої Потреби при Суспільній Опіці США є у великій потребі — просила жертвувати на цю ціль.

- 2-го грудня 1985 р. припадає десята річниця смерті співосновниці Союзу Українок Америки, його довголітньої голови й почесної голови, св. п. Олени

Лотоцької. Екзекутива США закликає належно відмити пам'ять цієї великої жінки. Біографічні матеріали про О. Лотоцьку одержали Округи й відділи далекого віддалення. Дораджується відділам у місцях осідку Округ влаштувати спільно святочні сходи. По матеріали звертатися до голів Округних Управ.

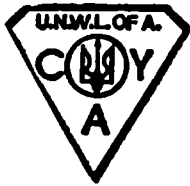
Округні З'їзди

- Округний З'їзд Дітройтської Округи відбудеться в неділю, 22-го вересня 1985 р. Екзекутиву США репрезентуватиме заступниця голови США Марія Томоруг.

- Округа Дітройту святкуватиме 17-го листопада 1985 р. 50-ліття свого існування. Участь у цьому ювілею візьме заступниця Голови США Марія Томоруг.

- 61-ий Відділ США у Випані відмітить 14-го вересня 1985 р. 25-ліття свого існування. З цієї нагоди відділ влаштує ювілейну вечерю зі забавою.

- 29-ий Відділ США в Чикаго святкуватиме 22-го вересня 1985 р. 25-ліття. Голова США Іванна Рожанковська візьме участь у їхньому ювілеї.

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

З призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

У МІСЯЦІ ЛИПНІ 1985 р. ВПЛИНУЛО:

Округа Нової Англії	200.00 дол.
108-ий Відділ США, Нью Гейвен, Кон.	105.00 дол.
37-ий Відділ США, Дітройт, Міч.	65.00 дол.
Надя Дейчаківська, Брексвілле, Огайо	25.00 дол.
Володимира Михайлів, Філядельфія, Па.	10.00 дол.
У рубриці "замість квітів" і подяк	20.00 дол.

Разом425.00 дол.

Досі вплинуло...55,678.00 дол.

Разом 56,103.00 дол.

У пам'ять бл.п. чоловіка Наді Стецько Плакиди складає 20.00 дол. на Фонд США ім. Олени Лотоцької — Ольга Чайківська-Гореча з Торонта.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ

Вплатили від 1-го до 30-го червня 1985 р:

1,050.00 дол.: Союз Українок — Австралія
 655.00 дол.: У пам'ять Володимира Юркевича
 325.00 дол.: У пам'ять Ірени Небелюк
 300.00 дол.: д-р Ю. і Е. Русин, Севен Гілс (через 33-й Відділ США); Н.Н.
 255.00 дол.: Н і К. Яремко, Геленвіл (через 51-ий Відділ США)
 250.00 дол.: 83-й Відділ США; А. Демус, Арлігтон Гайтс; Р. і М. Кецала, Парк Рідж (через 22-ий Відділ США)
 200.00 дол.: 70-ий Відділ США; д-р Н. і Х. Баранецькі, Гантінгтон; д-р Ю. і С. Бережницькі, Філядельфія; С. і С. Котик Ріго Парк (через 72-ий Відділ США); В. Осталяк, Кліфтон (через 83-й Відділ США); д-р Е. і Н. Стецьків, Тонаванда (через 49-ий Відділ США)
 150.00 дол.: Н. Даниленко, Самердайп
 110.00 дол.: С. Гук, Ірвінгтон (через 28-ий Відділ США)
 100.00 дол.: М. і Л. Гичко, Френклін; С. і Н. Костик, Маяк; В. і В. Мотики, Рочестер (через 47-ий Відділ США); д-р П. і Д. Пундій, Чикаго
 60.00 дол.: Л. Ломиш, Данкірк (через 49-ий Відділ США)
 50.00 дол.: 1-ий Відділ США; д-р Р. і Н. Бергентак, Бофало (через 97-ий Відділ США); І. Мендес, Елізабет; Л. Шеремета, Чикаго (через 22-ий Відділ США)
 25.00 дол.: О. Гнатишак, Вотерфліт; І. Гофрей, Елізабет; В. і А. Макух, Бофало (через 49-ий Відділ США); М. і Д. Яросевич, Давнерс, Гров
 20.00 дол.: Я. Городецька, Шерман Овкс
 10.00 дол.: І. Хуміловський, Скенектаді

Щиро дякуємо, Таїсса Туринська
скарбник комісії стипендій США

У пам'ять моєї покійної мами **Василини Бабій**, дарую на Стипендійний Фонд США в Бразилії 100.00 дол. через 47-ий Відділ США в Рочестер, Н. Й. **Віра Мотика з родиню**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Степана Бобилляка**, брата членки 70-го Відділу Олени Бобилляк, на оплату навчання його стипендіятові у Бразилії, **Евгенів Шмуликіві**, склали наступні особи: 20.00 дол. — І. Гошовська; 10.00 дол. — М. Бакалець, О. Буртик, Я. Дяченко, О. Кобзар, Д. Колотчин, М. Химинь, Л. Ігнат, І. Чайковська, С. Марченко, О. Мочула, Л. Мочула, О. Площанська, С. Покора, М. Третяк, М. Стефанів, І. Цапар, Г. Корнійчук, О. і Ф. Вірстюк.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ірени з Рондіків Небелюк** родина та приятелі склали 325.00 дол. на Стипендійний Фонд США (через 28-ий Відділ США)

105.00 дол. — Працівники Свободи; 50.00 дол. — О. Попович; 25.00 дол. — Б. і М. Полянські; 20.00 дол. — Л. і Д. Пенцак, Ю. і Б. Полянські, І. Сигалів, І. і Д. Турянські, С. Зелик; 15.00 дол. — д-р І. і З. Терлецькі; 10.00 дол. — З. Воробець, І. і Р. Левицькі, Л. Савойка

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Полянської**, матері наших друзів **Богдана і Юрія**, складаємо 25.00 дол. на Стипендійний Фонду США. **Дарія Ярославич, Ірина Пежанська**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Володимира Юркевича** родина та приятелі склали 655.00 дол. на Стипендійний Фонд США:

50.00 дол. — д-ри Ю. і Л. Стефанівські, М. Юркевич; 25.00 дол. — 86-ий Від. США, М. і О. Гнатейко, Л. і Р. Яськів, Б. і А. Кравчук, Д. Кордуба, Н. Мандрусак, д-р С. і Н. Ничай, д-ри Б. і С. Шибунчак; 20.00 дол. — М. і О. Цяпка, О. Духнич, З. і В. Салевич, О. і Н. Сигіда, д-р І. і З. Терлецькі, Я. Ткач, Я. і Т. Турянські, Я. і Б. Жеребецькі; 10.00 дол. — Л. і М. Белендюк, В. Боярський, М. Бойцун, Т. Василик, М. Ватралик, Й. Гивець, О. Гузар, Л. Калинич, І. Кігічак, І. Кочержук, В. Коверко, І. і Д. Кушнір, В. Капин-Магмет, Е. Перейма, Л. і Д. Пенцак, Б. і М. Полянські, Б. Робак, М. Суский, Я. Закаляк; 5.00 дол. В. Пелехатий.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXVII РІК ВИДАННЯ

ВЕРЕСЕНЬ 1985

КНЯЖИЙ ДАР УКРАЇНСЬКІЙ ДІТВОРИ

у Тисячоліття Християнства в Україні

Дар цей задумали й приготували для всіх українських учнів Рідних Шкіл діаспори наші жінки та матері, зорганізовані в Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Нагод до такого обдарування є аж три: 1) 1985 р. проголошений Роком Молоді в усьому світі; дорослі стараються краще зрозуміти проблеми і потреби молодого покоління, виявити йому свою увагу на піддержку в його змаганнях до самоздійснення та духової зрілості. Зробити своїх нащадків справжніми спадкоємцями вселюдської духової спадщини. Наша українська спільнота і наша молодь не є винятками у всесвітній проблематиці. Навпаки, до всіх загальнолюдських

труднощів у нас додається ще й невимовно важке завдання виховати молодь поза Рідним Краєм у дусі традицій та змагань свого народу. Тому 1985 рік та його гасло особливо актуальні й для нас і треба його належно використати.

2) Друга нагода це недалекий вже ювілей Тисячоліття Християнства в Україні. Відзначення його вже підготовляють наші установи, кожна в своїй ділянці. Та може, чи не найважливіше, щоб наша молодь, майбутні члени та провідники народу, знайшли також своє особливе відношення до ювілею цієї переломової події, щоб відчули в своєму власному житті й світосприйманні живі й діючі її сліди.

3) І третя причина, це пекуча і щораз пекучіша необхідність, зацікавити нашу сучасну дітвору та шкільну молодь українською книжкою. Без української книжки, як і без мови, годі думати про затримання нашої національної свідомості на майбутнє. Тому упадок зацікавлення українською книжкою в нашої дітвори й молоді, *це грізний симптом*, який треба негайно лікувати. Дитячих книжок є в нас достатком, а нема тільки тієї ланки, яка пов'язувала б зусилля й успіхи Об'єднання Працівників Літератури для Дітей та Молоді з життям та зацікавленнями нашої дітвори.

Беручи до уваги всі ці наші потреби, СФУЖО дарує в цьому році українській дитині пам'ятку, книжковий знак "екслібрис". Він у дуже великій мірі відповідає завданням сучасної хвилини. Він звертає увагу дитини на близькість небувалої події: закінчення першого тисячоліття християнства в нашому народі, та вступу в друге.

Відома мисткиня пера і пензля, Ніна Мудрик-Мриц, надхнула картинку екслібриса глибокою символікою. Вона ж вирізняється поміж нашими мистцями особливо тонким розумінням дитячої

**ХРИЩЕННЯ
РУСИ-УКРАЇНИ
988-1988**

ЦЕ МОЯ КНИЖЕЧКА

Книжковий знак для дітей.

Ex-libris for children commissioned by SFUZH.

душі. Навіть самі кольори екслібрису мають свою вимову: по два відтінки синього й золотого, ясний і темний. Це протиставлення світлого княжого минулого, в якому Україна прийняла Христову віру і сьогодишньої доби — руїни. А рівночасно це поклик до нового, світлого майбутнього, що надією на нього ми живемо.

Вгорі на екслібрисі бачимо відомий пам'ятник князя Володимира над Дніпром та золотOVERХу церкву Благовіщення над Золотими Воротами. Це знак могутності, політичної і духової, княжої України, а рівночасно і натяк на відому легенду про лицаря Михайлика, який колись знову принесе на списі Золоті Ворота та поставить на належному місці. Це образи з перспективи віків. А на передньому тлі картинки — Золоті Ворота в сучасному зруйнованому вигляді. Дарма, що більшовицька влада обіцяє відновити їх руїни, для очей туристів. Духової натури християнської України вона не зуміє відновити. А це зроблять, як видно на передньому плані картинки, українські діти, що тримають великий хрест. Їх постава нагадує образ Святого Апостола Андрія Первозванного, як він, згідно з легендою, застромив хрест на Київських горах та прорік благословення цьому місцеві. Завдання здійснити його пророцтво лежить саме на наших дітях: застромити наново хрест над Дніпром.

Картинка оформлена графічно мистцем Романом Завадовичем молодшим, сином недавно померлого найбільшого нашого дитячого письменника, Романа Завадовича. Місце цього твору на першій, вільній сторінці української книжки кожної української дитини в діаспорі. А якою ж радістю була б ця наліпка для дітей в Україні!... Під картинкою призна-

чене місце на підпис імені дитини, власника або власниці книжки. Це навчить хлопця чи дівчинку більше цікавитися книжкою, цінити її, збудить бажання здобути собі власну якнайбільшу бібліотеку.

Знаємо, що складні високомистецькі екслібриси виготовляють, на особисте замовлення, мистці графіки для визначних книголюбів, книгознавців, учених, письменників. Варто хоч би згадати незвичайно цінний альбом екслібрисів сучасних визначних українців, що його видав на чужині мистець Богдан Певний. Екслібриси, це знак належного культурного рівня. І саме наші діти матимуть змогу набути цю культурну звичку вже змалку.

Оце і є княжий дар, у пам'ять княжої слави, від СФУЖО нашій шкільній дітворі. Задуманий він із великою любов'ю і старанням, в надії, що при належному підході виховників, учителів, діти матимуть з нього радість і користь.

Екзекутива СФУЖО в порозумінні з Світовою Координаційною Виховно-Освітньою Радою при СКВУ, вислала належну кількість екслібрисів всім Складовим Організаціям — членам СФУЖО, щоб вони в порозумінні з місцевими Шкільними Радами і Управами Рідних Шкіл в діаспорі, вручили цей дар СФУЖО, безкоштовно, всім учням Рідних Шкіл. Додручено їм і пояснення для вчителів.

Однак знаємо, що багато українських дітей не охоплені Рідними Школами з різних причин. Тому батьки, які бажали б набути цей цінний книжковий знак для своїх дітей з поясненнями, або більшу кількість то можуть його замовити в СФУЖО на поданій адресі:

Л.Х.-Щ.

**WORLD FEDERATION
OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION
P.O. Box 261 Postal Station "M"
Toronto, Ontario — Canada M6S 4T3**

При "Організації для незрячих"...

В Клівленді, Огайо, при "Організації для незрячих" вже довгі роки працює як фахова сила, українка Мирослава Оришкевич. За її ініціативою награно досі вже чимало українських книжок на магнетофонних стрічках для тих нещасливців, що втратили або мають ушкоджений зір.

Про її харитативну працю появилось в нашій пресі декілька статей, згадати хоч би давніший допис інж. І. Фура і недавній д-ра Ю. Мовчана, в яких подано інформації до кого звертатися за "книжками, що говорять", або, згідно з найновішою термінологією, "озвученими книжками". В них висловлено признання для М. Оришкевич та тих осіб, які вкладають кропітку праці для озвучення книжок.

Щоб довести до ширшого відома й подати докладніші інформації для зацікавлених осіб, представниця 33-го Відділу СУА у Клівленді Любомира Мичковська провела коротке інтерв'ю з ініціаторкою того почину.

Запізнавшись з імпозантним числом каталога награних на касетках книжок для незрячих, про які для більшості нашого громадянства ця справа ще відносно мало відома, звертаюся з проханням до Вас подати мені ласкаво відповіді на наступні питання:

Питання: Що спонукало Вас, Пані Мирославо, взятися до такого шляхетного й самаритянського діла як награння книжок для незрячих?

Відповідь: Я працюю вже 25 літ як Social Worker in "Cleveland Society for the Blind". У 1981 р. виник у мене задум створити програму награння, або краще озвучення книжок і для українців покривджених утратою зору, щоб ті нещасні могли слухати книжки, коли не мають змоги їх читати.

П.: Хто помагає Вам у реалізації програми й скільки маєте охочих до начитування книжок?

Відп.: Книжки постійно начитують: Марія Грушкевич, яка найбільше часу і праці присвятила тому ділу і досі начитала понад 100 книжок, Тоня Шийка і Сильвестер Пігуляк. Від часу до часу читають у Клівленді: Д. Городиська, д-р Микола Грушкевич, Д. Федорів, Л. Лобур, Яр. Люта, Т. Махлай, д-р В. Малиновський, Р. Касараба, Н. Мигайчук.

Позамісцеві: С. Караванський, Н. Світлична, М. Французенко, М. Тарнавська, О. Білосор-Цегельська, О. Матула, Е. Белюц, М. Яцечко, Ів. Савицька, О. Тарнавський, Ол. Шпилька начитали власні твори.

П.: Хто допомагає у виборі книжок?

Відп.: мгр. Арета Надозірна — працівничка місцевої Публічної Бібліотеки у Клівленді служить своїми порадами.

П.: Скільки досі озвучено книжок? Скільки тасъм на це зужито?

Відп.: Досі озвучено понад 360 книжок, а в обігу за 1984 р. було 1715.

П.: Чому в каталозі немає згадки про тих, що начитують, бож вони присвячують на це час і працю?

Відп.: Через брак працівників досі цього не зроблено. Незабаром постараємося ту справу налагодити.

П.: Чи і коли буде включена українська програма до каталогу для незрячих у Конгресовій Бібліотеці?

Відп.: Це залежить від державних фондів. Нам було обіцяно, що ці вимоги буде взято до уваги. Наприклад у Канаді, в Едмонтоні і Вінніпегу та справа вже налагоджена.

П.: Якого роду твори начитано?

Відп.: Белетристику, поезію, мемуари. популярно-наукові твори, переклади з чужих мов, статті з преси.

П.: Хто фінансує програму?

Відп.: Програму частинно фінансують: українська громада у формі добровільних датків, як Лікарське Т-во стеїту Огайо і місцеві Українські Злучені Організації. Натомість головні фонди постачають: Братський Союз, Український Народний Союз, Золотий Хрест із Клівленду, Самопоміч із Дітроїту і відділ СУА в Пасаїк.

П.: Хто може користати з програми?

Відп.: Користати можуть усі, в кого не лише цілковита чи частинна втрата зору, але і ті, які мають різні труднощі при певних рухах, як частинний параліч чи брак координації в рухах рук. Ті особи, що не мають власного апарату можуть випозичити його безплатно з місцевої бібліотеки для незрячих.

П.: Чи того роду озвучені книжки є доступні для незрячих українців в інших країнах поза Америкою і Канадою?

Відп.: Так. Висилаємо їх до різних континентів крім тих, що є поза залізною заслоною.

П.: Що треба зробити, щоб бути включеним у програму?

Закінчення на ст. 32

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLII

SEPTEMBER 1985

Editor: Marta Baczynsky

WOMEN IN SOVIET UKRAINE TODAY

This is the first in a series of articles devoted to a survey of women in Soviet Ukraine today to find out about their situation. The focus will be on Ukrainian women although in many cases it is difficult to obtain specific information about them. As far as we know, there have been no attempts to organize independent women's groups in Ukraine — unlike the Russian feminists in Leningrad who managed to put out an almanac of their writings before they were forcibly disbanded. Western researchers on women in the Soviet Union usually do not distinguish between different nationalities other than the substantial cultural differences between the women of the European and Central Asian areas, so we will make use of whatever sources are available. The subjects of further articles will include demographic facts and figures about women in Ukraine; some history of the Ukrainian Women's Movement; the effects of Soviet nationalities policy on Ukrainian women; their role in the political system; women's employment; Ukrainian women at home; divorce, marriage and births in the Ukrainian family; recent Soviet solutions to the women's question in Ukraine; women political prisoners; Soviet women's organizations; and Ukrainian women and feminism.

The Soviet government was the first in the world to profess a commitment to transform women's role in society. This promise was extended to the women of Ukraine when it was absorbed into the Union of Soviet Socialist Republics along with the territories of the other non-Russian nationalities in the early 1920's. All discrimination against women in employment or political affairs was to be outlawed and equality with men was to be guaranteed. Today, the media in Ukraine and in the rest of the Soviet Union continues to promote the image of the ideal Soviet woman enjoying her emancipation, in contrast to the much publicized oppression of her fellow women-folk in the capitalist world. The recent promotion of Valentyna Shevchenko to the position of head of state in the Ukrainian Republic seems to confirm that the Soviet Union is trying to project an image of complete equality for its women. The 1961 edition of the

Soviet Ukrainian Encyclopedia included a page and a half under the rubric "the woman's question" (*zhinoche pytannia*) where it introduced the subject as "one of the most important of all social problems". The updated and improved 1979 edition contains no rubric for "the women's question". Are these indications that we are to consider the women's question in Soviet Ukraine finally solved?

Research on the contemporary situation of women in the Soviet Union is more complicated than it may appear, especially if any attempt is made to apply the aims and demands of the women's movement in the West. For example, the idea of political struggle for legislation to ensure equal opportunities and equal pay is superfluous in the Soviet system where there is no opportunity to put forward an independent view and where women's rights are purported to have been pro-

tected since the inception of the Soviet state. The idea that women enhance their experience of "liberation" by going out to work and striving towards the professions is equally alien in a state where women make up over half of the work-force and where over 70% of the doctors are women, showing that they are well represented, if not dominant, in the professions. Conversely, Russian feminists have put forward ideas that seem strange and naive to western feminists. Some have turned away from the idea of equality and have proposed a return to femininity, motherhood and the female mystique. Clearly, it is necessary to approach the subject without any preconceptions.

Soviet Ukrainian women have problems which can be divided roughly into three broad categories. First, from all the unofficial accounts they still experience the same disadvantages as women all over the world. As a rule, they rarely reach positions of real responsibility or political power and are usually less well-off economically than their male counterparts. Despite all claims to the contrary Soviet rule has not brought about a dramatically different relationship between men and women and most Soviet men still consider themselves to be the dominant sex — a way of life that has been accepted as traditional throughout most of the world for centuries.

Second, Ukrainian women are subjected to problems that are a direct result of the Soviet system and are common throughout the Soviet Union. We read stories every day about shortages of basic food products and hours spent standing in line for scarce commodities. Lack of housing for young couples, the high divorce rate, low birth rate and the statistics for abortion as the most common and effective form of contraception are all common features of news coverage of the Soviet Union by the western press. Although there is rarely any coverage specifically on the problems of Ukrainian women, there is no reason to assume that their way of life differs substantially from any other of the "European" Soviet women in these respects.

The third major area is particularly poignant for Ukrainian women and concerns all nationally conscious non-Russian women in the Soviet Union. As the traditional custodians of national cultures that are learned and passed on from mother to child through the generations, they suffer directly from the policies that attempt to limit and eradicate any manifestations of nationality that might be perceived as a threat to Soviet power. It is not that men do not have a role in preserving nationality, but when all the institutions that form and perpetuate a national culture on its more sophisticated levels are either destroyed or subject to severe regulation, the responsibility for preserving the culture is forced back into the private realm of the family — where the most powerful force is usually the relationship between the mother and her child in the early years when the child is most receptive to cultural and moral values.

There is no doubt that the Ukrainian nation is in a critical situation. The Czech writer Milan Kundera has recently drawn attention to the startling reality:

"If someone had told me as a boy: One day you will see your nation vanish from the world, I would have considered it nonsense, something I couldn't possibly imagine. A man knows he is mortal, but he takes it for granted that his nation possesses a kind of eternal life. But after the Russian invasion of 1968, every Czech was confronted with the thought that his nation could be quietly erased from Europe, just as over the past five decades forty million Ukrainians have been quietly vanishing from the world without the world paying heed."

Evhen Sverstiuk made some perceptive comments on the importance of the role of women in the plight of the Ukrainian nation in his essay "On Women's Day". He observed that equality between men and women has been a part of traditional Ukrainian lore for centuries, but nevertheless, the women always took on more of the responsibility for preserving and passing on the culture in their role as homemakers. The situation of Ukrainian women today forms a stark contrast. He describes how they are exploited as the main source of labour in both town and countryside, how their men-folk stand by, watching with the eyes of eunuchs, as the women lay asphalt on the roads, dig trenches and carry bricks.

"...Someone mentions her natural calling — motherhood, giving birth and looking after children. But, to have children she needs to be loved to be happy and to feel enchanted — and to bring up her children she needs to have something to pass on to them as part of their heritage. But in these conditions how can she maintain even a joyful smile as well as her native language, and the traditions that have evolved through the ages as part of the substance of the nation and national being?"

THE SOVIET VIEW

Until recently there was very little discussion of women's affairs in the Soviet press and no acknowledgement that there may be problems specific to women. But since the dramatic rise in divorce — one in every two to three marriages — and the equally alarming drop in the birth-rate in the European parts of the Soviet Union (currently

18.9 per thousand in Ukraine) these subjects have been raised tentatively under the guise of women's affairs. The effects of a declining birth-rate in a labour intensive economy are keenly understood but this creates another problem. Articles in the press are forced to tackle the complicated situation of how to encourage women to produce more children while the economy can ill afford to release them from full-time work. The debate proceeds slowly and solutions are difficult to come by as the limits within which this subject can be discussed are severely restricted. Only qualified Soviet sociologists and economists are allowed to make authoritative statements.

The media also presents another face of the ideal Soviet woman. Although in theory all women are now "emancipated", the media encourages the view of women as embodying all the traditional womanly virtues of passivity, gentleness and above all, obedience to their husbands. Soviet newspapers occasionally feature articles where women are blamed for the breakup of a family, often on the pretext that they failed to perform their "wifely" duties around the home.

FEMINIST PERSPECTIVES

Although the concerns of feminism and the women's movement in the West often are not suitable to investigate the situation of women in the Soviet Union, there are some important points to be made by drawing comparisons. There is no prospect of the "psychological" side of the women's movement ever being allowed to develop in the Soviet Union. In the West, this aspect has produced a rich variety of offshoots ranging from university courses in women's studies, women's banks and financial agencies to self-help groups and homes for battered wives. The feminist idea that women should organise themselves to separate from men, whether completely or until a certain aim is achieved, is completely alien to official Soviet thinking. The idea that women could benefit from improving their self-image

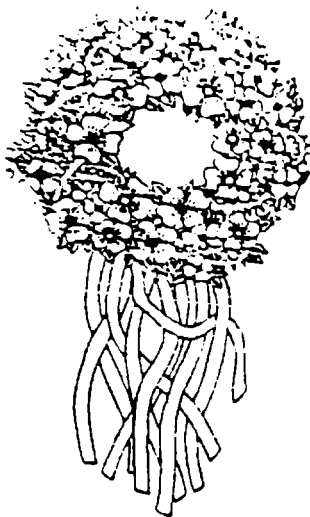
and that they should form groups in order to do so could never be put into practice. The United Nations directives for a positive policy towards male-female role determination in the education of children are never discussed in the Soviet Union and official silence reigns in the subject of specific issues in women's health-care. Needless to say the subject of lesbianism is a complete taboo. It is not that Soviet women do not experience or are unaware of these problems but in a system where they have no independent forum to express their views, the standard interpretation of what constitutes "women's problems" are formulated exclusively by the predominantly male party-state elite in its own interest.

The idea of women's creativity is also ignored. In the West, the women's movement of recent years has encouraged a whole generation of women writers, critics and artists. Exhibitions of women's art and the establishment of women's publishing houses are now an accepted part of the creative establishment. By comparison, the Soviet Union has produced few women writers or artists of note and those who do achieve recognition rarely deal with women's themes. Soviet Ukrainian women writers are but one example.

Women's movements in the western world have adopted as one of their main slogans "a woman's right to choose". Under the Soviet system such an idea is a complete heresy when there are no "rights" to choose anything that has not been given official sanction.

NADIA DIUK

Nadia Diuk was born in Coventry, England. She has completed her studies at St. Anthony's College, Oxford University, has gained a Masters of Philosophy in Soviet and East European studies and is presently completing a doctorate in modern Ukrainian history. Ms. Diuk has travelled extensively in Eastern Europe in conjunction with research for her doctoral thesis. Currently she resides and works in New York.

SECOND WREATH CONFERENCE SCHEDULED

The Second Wreath Society, a Canadian-based Ukrainian women's group will sponsor a national conference celebrating the 100th anniversary of the Ukrainian Women's Movement. The Conference scheduled to be held on October 11-14, 1985 at the University of Alberta in Edmonton will deal with issues relating to ethnicity and feminism.

More than 35 speakers, among them Martha Bohachevsky-Chomiak have been invited to make presentations at numerous planned workshops and lectures.

UKRAINIAN WOMEN IN NAIROBI

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (SFUZhO) once again upheld a time-tested tradition of sending representatives to raise issues of concern to all Ukrainian women, when the organization dispatched a delegation of Ukrainian women living outside of the Soviet Union to Forum 85, as well as to serve as observers at the United Nations Conference to Assess the Achievements of the Decade of Women.

More than 17 thousand women, individually or as members of various organizations took part in the Forum which was held between July 10th and 19th in Nairobi, Kenya. SFUZhO participated very actively in the Forum. We conducted a workshop, sponsored an ecumenical prayer meeting, ran an information booth and included ourselves enthusiastically in the numerous other activities held on the campus of Nairobi University. We could not, of course, take part officially at the formal U.N. Conference, which overlapped with Forum 85, and ended only on July 26th---or to be technical, on July 27th, for it was about 3 A.M. when that session adjourned.

We were observers at the formal Conference, either as journalists or as members of the delegations of the Non-Governmental Organizations. Helen Prociuk, for instance, as a member of the World Movement of Mothers, introduced three resolutions on the unification of families and the rights of children (especially when they are violated by a repressive regime) which wended their way into the final document. This document, which we will analyze in later issues of OUR LIFE, spells out, in its 300 some pages, various policies which are or ought to be of direct relevance to women. Lest women be accused of mere rhetoric, it is necessary to note that the document is very specific --- and one wonders how certain governments could affix their signatures to it. In its voluminous and comprehensive nature, it demonstrates the willingness of women to reach a consensus and to move the cause of international cooperation of half of humanity forward.

We were able to elicit a great interest in the Ukrainian Women's Movement, which by the way is not being studied in the Soviet Union. By our presentation of the grass roots, pre-industrial feminism of our grandmothers and mother's, a feminism which was directed not so much toward liberation, as toward the full incorporation of women into the life of the community. This type of feminism, not articulated as such, was later developed --but also not articulated - by the Third World women. Hence, we were able to discuss Ukrainian women in the sessions dealing with Women's Studies, in general; in all sessions on theoretical feminism, on pluralism, on eth-

nic relations, as well as sessions dealing with United States --- U.S.S.R. relations at which a small delegation of Soviet women were present. Such sessions attracted a greater number of participants and audience than, any session organized by Ukrainians as such. The session chaired by Betty Friedan was attended by over 150 people, and the proceedings were translated simultaneously into Russian, French, Arabic, Swahili and English. B. Friedan, by the way, considered the approach of the women's movement in Ukraine "brilliant." Thus, in the realm of women, Nairobi helped us integrate Ukrainian women's organizations into the overall women's picture, where they belong, and not to an ethnic-specific ghetto. The Soviet women, willingly or unwillingly, were interested in our approach, and since they do not know their own history, found rebuttal difficult.

"We were able to elicit a great interest in the Ukrainian Women's Movement, which is not being studied in the Soviet Union."

SFUZhO ran a press conference and individually our members held various interviews with the press and took part in several radio programs, both African and American, relating to the Conference.

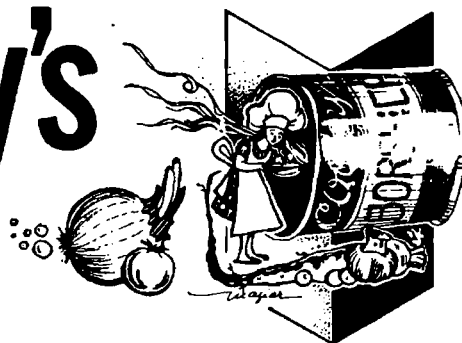
Also present in Nairobi were about twelve Ukrainian women from the United States and Canada who were not part of SFUZhO, but represented the Women's Section of the Organization of the Four Freedoms of Ukraine. They staged a sit-in in front of the official U.N. Conference and organized two workshops. We attended each others' workshops.

In short, SFUZhO went to Nairobi to demonstrate that Ukrainian women living outside of the Soviet Union have a deep commitment to women's issues, to genuine development, to the extension of human rights of which feminist concerns are a valid part, and to effective policies of peace and cooperation. It seems that as much as was possible we succeeded in these tasks.

MARTHA BOHACHEVSKY---CHOMIAK

MENU FOR AN AUTUMN
DINNER

COOKY'S CORNER

ROAST STUFFED DUCK

- 1 young, meaty duck
- 2 onions
- 3 eggs
- 1 tablespoon butter
- 1 liver (chicken or duck)
- 3 tablespoons crushed unsalted crackers
- 1 tablespoon heavy cream

1. Wash, salt, and rub duck both outside and inside with grated onion. Let stand for a while.
 2. Chop liver.
 3. Whip butter with egg yolks, gradually adding chopped liver; when ready add crushed crackers sprinkled with heavy cream and blend together. Salt to taste.
 4. Beat egg whites till frothy and blend with rest of stuffing.
 5. Spoon stuffing into duck and fasten opening. (If there is extra stuffing, the neck of the duck may be filled.)
 6. Put some butter and water into skillet and place duck, breast up. (Since ducks are fatty much butter is not needed.)
 7. Roast duck for 1/2 hr. at 400°F. Then continue roasting for 1-1 1/2 hr. at 350°F.
- Baste continually until tender.

GARDEN VEGETABLE SOUP

- 1/4 head medium-sized cauliflower
- 2 kohlrabi (cabbage turnips)
- 2 carrots
- 1/2 cup fresh sweet peas
- 2 medium-sized potatoes
- 1/4 head medium-sized savoy lettuce
- 1 medium-sized onion
- 1 parsley
- 1 tablespoon butter
- 1/2 lb. soup bone

1. Wash, peel, cut up or shred vegetables.
 2. Place kohlrabi, carrots, and savoy lettuce in pan; add butter, cover with water (about 1 cup) and simmer till done.
 3. Separately cook soup bone with parsley and onion for 1 hr. Strain.
 4. Add shredded cauliflower and cubed potatoes and cook until they are tender.
 5. At end add simmered vegetables (carrots, kohlrabi, and savoy lettuce) to soup and allow to come to boil once or twice.
- Season to taste.

PASTRY COOKIES

- 9 oz. flour (2 cups)
- 9 oz. butter (1 1/4 cup)
- 1 Tbs. sour cream
- 1/2 of one egg
- juice from 1/2 lemon
- 1/2 cup sugar
- egg whites
- finely chopped walnuts

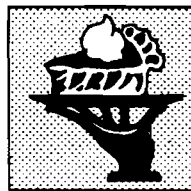
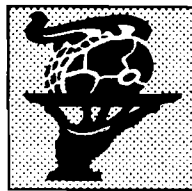
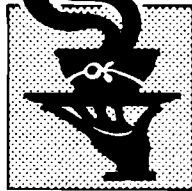
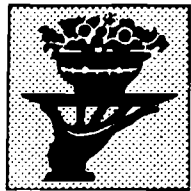
1. Cut butter into flour using pastry blender or blending fork.
2. Combine sour cream, lemon juice and 1/2 of an egg together. Add gradually into flour and butter and continue cutting it in. When dough is well cut-in (blended), wrap in a cloth towel and place in refrigerator over night.
3. Next day roll out on lightly floured surface; cut out cookies.
4. Beat egg whites till frothy. Dip surface of each cookie into egg whites; then sprinkle generously with sugar and chopped walnuts. Place on cookie sheet and into a preheated oven at 300 °F.
5. Bake 10-15 minutes.

CRANBERRY COMPOTE (STEWED CRANBERRIES)

- 4 cups fresh cranberries
- 4 cups water
- 10 oz. sugar (1 1/2 cups)

1. Wash and clean cranberries; place in water and add sugar.
2. Boil several times and continue straining until clear.
3. Simmer until the cranberries are tender. Serve well-chilled.

наше харчування

Рубрику "Наше харчування" редагуватиме Христина Навроцька. Можна звертатись із сугестіями чи про поради до редакції "Нашого Життя" для Х. Н.

Про здорове харчування появляється безліч статей в журналах та в щоденниках. Споживання м'яса, зокрема яловичини негативно впливає на недуги серця і артритизм. Лікарі радять їсти рибу, бо ж вона більше корисна для здоров'я. Подаємо два способи приготування риби — соль або дрібні камбули (фльондри).

ДРІБНА КАМБУЛА (ФЛЬОНДРА)

(в голландській підливі)

I. Голландську підливу (Knorr Hollandaise Sauce) можна купити в крамницях

3 жовтка

1/2 кістки масла

2 ложки цитринового соку

1/4 чайної ложки солі

Підливу заварюється у подвійній посудині (над гарячою водою).

1. Вбити жовтка, додати розтоплене масло, мішати, щоб трохи згусло.

2. Зняти з вогню і поволі вливати цитриновий сік, додати сіль.

3. Вбивати, щоб згусло до густоти майонезу, дати вихолонуті.

II.

6 кусників соль або 2 1/2 ф. камбули (фльондри)

3/4 чайної ложки солі

1/8 чайна ложка перцю

5 ложок масла або маргарини

1/2 горн. води

1 горн. білого вина

1 цибуля покраяна в кружки

1 лавровий листок

3 ложки борошна

1/4 горн. молока

2 ложки масла

1 горн. порізаних печериць

1 чайна ложка цитринового соку

Трошки солі

1/4 горн. вершків (heavy-cream)

зелена петрушка

Нагріти піч на 350°.

1. Помити рибу й витерти паперовим рушником, покласти на дошку темнішою стороною вниз.

2. Рибу посолити й поперчити та наложити кусочками масла (2 ложки).

3. Звивати рибу починаючи з вужчого кінця і прикріпити спичкою.

4. Вимазати маслом посудину до печення і уложити в ній звинену рибу.

Полити вином з водою, наложити кружки цибулі й лавровий листок.

5. Пекти відкриту 15 хвилин потім зняти цибулю і лаврового листка.

6. Перекласти рибу до вогнетривалої посудини, витягнути спички й тримати на тепло.

7. Процідити рибний росіл в якому риба пеклася (має бути 1 1/4 горн.).

8. Стопити 3 ложки масла в малій посудині, зняти з вогню. Додати борошно й мішати, щоб було без грудок і так варити мішаючи три хвилини. Врешті влити молоко й добре замішати та залити рибу.

9. Розтопити 2 ложки масла й варити в ньому печериці. Додати цитринового соку й тушкувати аж печериці будуть м'які. Висипати на рибу.

10. Зарум'янити рибу під запікачем. Готове посипати зеленою петрушкою.

СОЛЯ З ХРІНОВОЮ ПІДЛИВОЮ

на 6 осіб

1/2 горн. води

1 горн. білого вина

2 зелені цибулини порізані

1 чайна ложка солі

1/8 чайної ложки білого перцю

Кілька галузок петрушки порізані

2 ф. соля

Перших 6 складників заварити й на кипіток вложити рибу. Варити все разом від 10 до 12 хвилин. Коли звариться риба, витягнути й виложити на велику тарілку й полити хрінною підливою.

ХРІНОВА ПІДЛИВА

1 горн. кислої сметани

шкірку з цитрини

3 ложки купованого, приготовленого хрину

3/4 чайної ложки солі

ХРОНІКА

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

за 1984 р.

17-ий ВІДДІЛ СУА — МАЯМІ, ФЛО.

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

Відділ виконує свої зобов'язання перед головною Управою — за 1984 р. заплачено 646.00 дол. У травні голова Ірина Ракуш та секретарка Соня Микитка брали участь, як делегатки в Конвенції СУА.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

У січні Люба Маринюк виголосила доповідь про різдвяні звичаї в Україні; в лютому І. Ракуш відчитала реферат про Ольгу Басараб п. з. "Перша жертва"; в березні був прочитаний реферат про творчість Тараса Шевченка. Також І. Ракуш подала репортаж з її подорожі до Західньої Європи. Крім цього на сходинах читалося обіжники й вісті з Централі.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

"Вишивані вечерниці", які є дуже популярні й успішні, відбулися 27-го січня 1984 р. Під час вечерниць було признано 3 нагороди за найкращу вишивку. Імпреза принесла добрий прибуток, який дає фінансову базу нашому відділові.

2-го березня відбулося "Свято Героїні Ольги Басараб", яке відзначувало 60-ліття її смерті. І. Ракуш відкрила програму, а хор "Веселка" відспівав гимн Союзу Українок. Далі провадила програмою Л. Кобрин. Головну доповідь виголосила д-р Анна Бойцун, в якій представила героїчну боротьбу українських жінок під час ворожої займанщини й докладніше оповіла про ув'язнення та смерть О. Басараб. І. Ракуш і С. Микитка виступили з деклямаціями. Інсценізацію Карманського "Останній лист до мами" виконала Соня Серна. Молоді сестри, Дана й Ганя Максимович проспівали з великим відчуттям "Тихо Дунай воду несе" та "Виростеш ти сину". На залі була виставка видань українських жіночих авторів.

9-го грудня влаштовано свято, яке відзначувало 100-ліття Українського Жіночого Руху. Головну доповідь про значення і розвиток жіночого руху прочитала д-р А. Бойцун. Після доповіді, голова відділу вручила дві нагороди-грамоти признання членкам 17-го Відділу, Соні Микитці й Ользі Павловій. В музичній частині програми брали участь хор та співак д-р Євген Савчин, при музичному акомпаньєменті проф. Богдана Перфецького.

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

Відділ є меценатом й постійним членом Українського Музею. Від 1-го до 2-го грудня відділ разом з іншими етнічними групами брав участь у різдвяному фестивалі, який відбувся в Маямі. За нашу ялинку прибрану українськими різдвяними декораціями ми втретє отримали грошову нагороду.

Теодозія Дурбак

38-ий ВІДДІЛ СУА, ДЕНВЕР, КОЛЬОРАДО

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

Старанням світлички, яку спонзорує 38-ий Відділ і при співучасті Рідної Школи, відбулося 10-го грудня свято Миколая.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

7-го січня, союзянки Н. Виннич і О. Мошинська передали Різдвяну радієву програму. Під час сходин прочитано такі доповіді: 1-го лютого "Дитячі літа Лесі Українки" приготувала й відчитала Д. Федак; 7-го березня, "Шевченко малляр" ілюстрований картинами реферат приготувала О. Мошинська; "Героїчний шлях" О. Теліги, прочитала Т. Винар; 3-го жовтня "Український національний гимн" прочитала Н. Винник.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

4-го березня, на початку Великого Посту союзянки приготували в церковній залі буфетову гостину, даючи нашій громаді зразки кулінарної штуки, практикованої в часі посту на рідних землях. Цю гостину назвали "Оседець". Під час гостини Д. Федак прочитала гумореску Ікера. Від 5-го до 6-го травня влаштовано "Вишивані вечерниці".

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

31-го березня, союзянки Н. Виннич, О. Мошинська й Д. Яворівська перевели курс писання писанок і вишивання на якому взяло участь 8 осіб.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

7-го квітня на Американській Конференції О. Мошинська мала доповідь на тему "Жінка й всесвітній голод". Від 26-го до 28-го травня дві делегатки О. Мошинська й Д. Яворівська взяли участь у XX-ій Конвенції СУА в Нью-Йорку.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

15-го березня відбувся передсвяточний базар і виграш святочного кошичка. 24-го березня Д. Яворівська зорганізувала курс печива — взяли участь 10 осіб. 24-го липня відбувся базар п. н. "Різдво в липні", який підготувала О. Мошинська, а 16-го грудня "Різдвяний базар", підготували Л. Бегска й О. Мошинська.

3. Пиріг

Садочок 1984 р. За дітьми стоять (зліва) Марта Юлейн — вчителька, Марта Базарко — виховна референтура, Дарія Кінг — вчителька.

Nursery School 1984. Behind the children (l to r) Marta Julein — teacher, Marta Bazarko — Educ. comm. chair., Daria King — teacher.

78-ий ВІДДІЛ, ВАШІНГТОН, Д. К.

Голова відділу — Марта Терлецька; заступниця Богдана Гелета.

Сходина відділу відбувалися переважно в домі Тамари Вітковської, господарської референтки. 78-ий Відділ вдячний господарським референткам за їхню дбайливість. Привітна атмосфера, чай і солодке під час сходин чи імпрез, це нагорода для членок відділу США у Вашингтоні.

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

У 1984 р. прибула до відділу одна членка. На ХХ Конвенції США делегатками відділу були: Марта Терлецька, Ліда Ярославич і Квітка Пашин. Слід зазначити, що відділ є членом міжнародного товариства Північної Вірджинії і бере активну участь в їхніх міжнародних фестивалях, які відбуваються що два роки.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

Марта Базарко — реф. Праця світлички продовжується, заняттями провадять вчительки Марта Юлейн і Дарія Кінг. У шкільному році 1983-84 світличку відвідувало 14 дітей. З каси виховної референтури оплачено стипендію Юдиті Баран з Бразилії в сумі 250.00 дол., оплачено висилку пакунків з книжками й виховними матеріалами на руки Матері Михаїли. Кошт висилки 216.30 дол. Також вислано різдвяний подарунок Юдиті Баран в сумі 50.00 дол.

У травні діти світлички взяли участь в концерті на День Матері, в червні приготували програму на закінчення шкільного року. Також відбувся показ дитячих робіт.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

Квітка Пашин-реф. Відбуто три імпрези, які принесли моральний і матеріальний успіхи. В березні під час ширших сходин союзнянки вислухали реферат проф. Петра Одарченка на тему, "Жінка в творчості Т. Шевченка".

7-го і 8-го квітня влаштовано мистецьку виставку маєстра Якова Гніздовського. 22-го вересня відбувся пікнік для членок з родинами в домі Квітки Пашин. Під час імпрези присутні оглядали прозорки з Китаю. 8-го грудня відбулася Різдвяна вечірка, традиційна для нашого відділу. Всі імпрези відбувалися при тісній співпраці господарської референтки Тамари Вітковицької і членок відділу.

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

На початку 1984 року відбулася успішна збірка експонатів для крамнички Музею. З гордістю підкреслюємо, що 78-ий Відділ є членом і меценатом Українського Музею.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Стефанія Іваськів-реф. При співучасті членства переведено серед громадянства Вашингтону збірку для українських родин в Бразилії, які потерпіли від повені. Крім цього, зібрано уживаний одяг. На весні вислано 13 пакунків з одягом до Бразилії, а 3 з харчами й одягом трьом родинам в Польщі. 8-го грудня відбувся базар дарованих мистецьких експонатів. Референтура Суспільної Опіки дала грошову допомогу сироті, якої мати згинула трагічно. С. Іваськів відвідує хворих та висилає картки до членок з різдвяними чи уродиновим вітаннями.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

Ліда Ярославич-реф., репрезентувала наш відділ на святкуваннях в честь Митрополита Андрея Шептицького та на відзначуванні роковин 22-го січня. 22-го січня влаштував місцевий Відділ УККА й свято відбулося в будинку Американського Конгресу у Вашингтоні, Д. К. Відділ переслав на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 220.00 дол.

Ярослава Оришкевич

Членки 47-го Відділу, які були відзначені на ширших сходах відділу. Зліва: Пелагія Кулик, Татіяна Мотика, Олена Гадзінська, Марія Залітач, Надія Бабюк (неприсутня — Стефанія Залітач). Стоїть голова відділу Ірина Руснак.

Members of Branch 47 during a special meeting, being commemorated for their work. (Left to right): Pelahia Kulik, Tatiana Motika, Olena Hdzins'ka, Maria Zalitach, Nadia Babiuk (not present — Stefania Zalitach). Standing: Branch president Irina Rusnak.

ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК

Ширші сходи 47-го Відділу США в Рочестері, що відбулися 19-го травня 1985 р. були присвячені українській матері. Культурно освітня референтка Ростислава Стеців прочитала чудово опрацьований реферат про ролю української матері в різних моментах нашого історичного, суспільного й родинного життя.

Під час сходин відбулася незвичайна подія, а саме відзначення членок — сеньйорів нашого відділу — їхньою довголітньою працею і жертвенними вчинками для української спільноти вони заслужили на відзначення. До цих вибранців належали слідуючі жертвенні членки, наші мами-виховниці: Пелагія Кулик, Татіяна Мотика, Олена Гадзінська, Марія Залітач, Надія Бабюк і Стефанія Залітач. Голова відділу Ірина Руснак викликала їх та запросила зайняти почесні місця за головним столом.

М. Крамарчук

РІЧНІ ЗБОРИ

38-ИЙ ВІДДІЛ, ДЕНВЕР, Кол.

Загальні збори 38-го Відділу відбулися 22-го січня 1985 р. в церковній залі в Денвері.

Нову управу вибрано в такому складі: О. Мошинська — голова, Д. Федак — заступниця голови, Н. Виннич — секретарка, Д. Яворівська — скарбник.

Референтки: Н. Хома — організаційна, М. Нижник — господарська, А. Ганчар — суспільна опіка, З. Пиріг — пресова, Л. Беґека й А. Колодій — імпрезові, Л. Пиріг — виховна.

Контрольна Комісія: С. Майстрик, М. Фіглюс, П. Цебрій.

З. Пиріг
пресова референтка

107-ИЙ ВІДДІЛ, САН ХОСЕ, Каліф.

Річні загальні збори відбулися 27-го квітня 1985 р. Зборами провадила президія в складі: Ярослава Оренчук — предсідниця, Оксана Сидорак — секретарка.

До нової управи ввійшли: Нора Мейсон — голова, Галя Стеців — заступниця голови, Галя Маренін — секретарка, Оксана Сидорак — скарбник.

Референтки: Віра Шавлач — культурно-освітня й імпрезова, Люба Бодрук — суспільної опіки, Ярослава Оренчук — пресова й організаційна, Віра Зубрицька — господарська.

Контрольна Комісія: Віра Зубрицька, Наталія Меркело й Ляля Мільчарська.

Я. Оренчук

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ

Мирон Маланюк — 1 світлину
Люїс Полиняк — 2 світлини
СУА Головна Управа — 7 світлин
Родина Боволяків-Янковичів-Прончаків — 41 світлину
Данило Баволяк III — 17 світлин, вирізки з газети
Марта Савицька — 8 світлин
Ольга Марущак-Кендел — 27 світлин
83-й Відділ СУА — Ірена Мокривська — 8 світлин
Марія Самойлов — 30 світлин, 2 вирізки з газети
Петро Мегик — 175 каталогів українських мистецьких виставок
Український Народний Дім Джерзі Ситі, Н. Дж. — 3 світлини, цеголку на пам'ятник
Петро Шкафаровський — 2 світлини
Олександр Кібюк — 5 світлин, грамоту
СУА Головна Управа — Пастирський лист
Люба Артимишин — 9 прозірок
д-р Володимир Трембіцький — 1 світлину
Олена Качало — 1 світлину, 3 картки
Юрій Яремкевич — 8 світлин
д-р К. Рогозинський — 8 світлин
Іванна Субтельна — 1 світлину
Володимир Сусла — 2 світлини
Любов Дражевська — 12 світлин
Неоніла Лісевич-Кузик — 7 світлин
Дмитро Олійник — 1 світлину
Лев Стеткевич — рукопис Теодора Гульки
Олена Чорна — 1 світлину
В. Галюк — 96 світлин

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ

Лідія Волосянська — коралі, 2 краватки
Ольга Гірни — 1 крайку, 1 тарілку, 2 лебеді (кер.)
Іванна Клим — 1 закладку
Галина Скорецька — нашійник, кульчики
Люба Мосевич — 1 вишивану серветку
Наталія Каманецька — 1 подушечку
62-й Відділ СУА:
Н. Грицишин — подушечку, закладку
Я. Гапій — 2 пари вишиваних черевичків
І. Нічка — серветку, подушечку, закладку, вишиваний образок
Г. Кандюк — 5 закладок
А. Пицимуха — закладку, футерал на окуляри
Я. Гунчак — малу керамічну вазу
П. Юркевич — 6 серветок, 2 дерев'яні писанки
Л. Гайдар — подушечку
Л. Костюк — 2 подушечки
І. Кіндрачук — 2 подушечки
Іванна Гординська (22-й Відділ СУА) — 2 серветки

ДАРУНКИ ДО БІБЛІОТЕКИ

Олена Кокодинська — 1 книжку
Володимир Сусла — 1 книжку
Богдан Гошовський — 1 книжку
Мирослава й Денис Стахів — 1 книжку (копію)
о. Богдан Олесь — 1 книжку
Розалія Фенчинська — 2 книжки
Церква св. Івана Христителю — 8 книжок
д-р О. Вінтоняк — 2 книжки
Тит Геврик — 12 книжок
Любов Волинець — 2 журнали
"Нова Ера" — вид. Кіндра — 8 чисел журналу
Мира Мандзюк — 11 книжок
Мирон Маланюк — 3 книжки
Ярослав Тесарович — 3 журнали, 1 книжку, 2 програми
Ігор Шонк — 1 книжку (2 примірники)
Нестор Пінковський — 1 книжку
Інститут Української Культури (Пів. Дакота) — 2 книжки

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Барсевич, Вероніка; Бруклін, Н.Й. полотно.
Бачинська, Марія; Нью-Йорк, Н. Й. три шнурки намиста з Гуцульщини.
Бень, Тереса; Коледж Парк, Мд.: капчурі, рукавиці (плетені) з Гуцульщини, гердан з Буковини.
Берник, А., Бруклін, Н. Й.: вишивана чоловіча сорочка, вишивана краватка.
Біраковський, Богдан; Нью-Йорк: гуцульський топірець.
Бурачок, Ірина; Вудсайд, Н. Й.: ікона, молитовник.
Гайдучок, Лідія; Савт Орандж, Н. Дж.: чоловіча вишивана сорочка.
Головацький Іван; Нью Джерзі: вишивана занавіса.
Гриньків, О.; Дітройт, Міч.: 2 взірці, 1 тканий рушник, 1 вишиваний рушник
Гердан-Заклинська, Оленка; Нью-Йорк, Н. Й.: 1 картину.
Дражевська, Любов; Нью-Йорк, Н. Й.: 1 гердан.
Керницька, Євгенія; Філядельфія, Па.: 2 верети.
Кривоус, Іванна; Філядельфія, Па.: вишивана серветка
Лонішин, Софія; Плейнфілд, Н. Дж.: вишивана блюзка.
Мосевич, Люба; Джерзі Ситі, Н. Дж.: килим мистця Олени Кульчицької, настільник.
Рогозинський, Климентій д-р Нью-Йорк, Н. Й.: 3 жіночі сорочки, 2 чоловічі сорочки із Закарпаття, 1 килим.
Самосій, Анна; Трентон, Н. Дж.: 2 вишивані пошівки, полотно, 3 прібіники вишивок.
Спонська, Дарія, Філядельфія, Па.: вишивана суконка.
Соневіцька, Ольга; Нью-Йорк, Н. Й.: килим.
Стефанишин, Марія; Кергонксон, Н. Й.: козушок.
Фенчинська, Розалія; Нью-Йорк, Н.Й.: 1 шнурок бурштинового намиста.
Хімінець, Марія; Пассейк, Н. Дж.: 3 ткані налавники, 1 вишиваний настільник, 2 вишивані верети, всі речі з Закарпаття.
Хрущ, Степан; Греніч, Кон.: мала гармонія зі Збаражчини.
Шепелява, Христина; Колумбія, Мд.: килим.

Щиро дякуємо
Христина Певна

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по 1000.00 дол. — д-р і пані Борис Филипчак, Наталія Даниленко, Лідія Бурчинська, д-р Любомир і Роксана Кузьмак, Українсько-американська футбольна організація, Українсько-американський Народний Дім — Честер, Па.; Федеральна Кредитівка "Самопоміч" — Нью-Йорк.

824.83 дол. — Катерина Коленяк

по 500.00 дол. — д-р Андрій і Татіяна Тершаковець, Олег і Христина Декайло, Ігор і Люба Декайло, Н. Н., Олександр і Оксана Тишовницькі, 108-ий Відділ СУА.

по 300.00 дол. — Олег і Дарія Савків, Округна Управа Нової Англії СУА

по 250.00 дол. — Мирон і Христина Мельник, Микола й Люба Галів

по 200.00 дол. — Марія Чучман, Порфірій і Тамара Панкевич, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Ляриса й Олекса Біланюк, Л. Лиман, Михайло й Романа Шкамбара, Ватага Бурлаків, 24-ий Відділ СУА

150.00 дол. — Тарас і Ілля Грицай

125.00 дол. — Ірина Стецура

по 100.00 дол. — Андрій Чернобіль, Марія Залітач, Ірина Семанюк-Юрків, Осип і Стефанія Порайко, Ярослав і Ярослава Букачевські, д-р Олег і д-р Рената Голд-Третьяк, Іванна й Стефан Рожанковські, Лідія Фіцалович, Михайло Мазур, Люба Лапичак, Ольга й Роман Гаєцькі, д-р Ігор і Марта Федорів, Федик Бойблекс, 46-ий Відділ СУА

60.00 дол. — 85-ий Відділ СУА

по 50.00 дол. — Марта Шмігель, Люба Шмігель, Анна Капітан, д-р Рей і Надія Бергенсток, Дж; Юрій і Ірина Купчинські, Василь і Лідія Кий, Іванна Гринь, д-р Роман Богонович, Ярослав і Ірина Щербанюк, Анна Макух, Аскольд Лозинський, Ескв.

по 40.00 дол. — Люба Артимішин, Іна Дзерович, Орест Федун, 121-ий Відділ СУА

по 25.00 дол. — Генрі й Марія Бельбак, Ірина Качмарська, Лесь Павлович, д-р Зенон і Ірина Михайлюк, Марія Крамарчук, Марія Костів, Михайлина Пилипець, Марія Грицеляк, Фання Надяк, Василь Семанюк, Марія Іскало, д-р Юрій і Христина Гамота, Ольга Платош-Стеткевич, Іван і Наталія Головінські, Михайло Костів, Володимир Козачинський, д-р Борис і Софія Шибунчак, Ольга Руденська, д-р Роман Богонович, Рома Ковалів, 53-й Відділ СУА, 62-ий Відділ СУА

по 20.00 дол. — Ольга й Стефан Ганушевські, Ірина Шмігель, д-р Андрій і Татіяна Тершаковець, Галина Стецьків, д-р Мира Сагайдак, Ольга Яхно, Галина Павлічко, Дарія і Юрій Ганушевські, Христина Гошовська, В. Бакун, Галина Шембель, Стефан Гук, Ісаак Десак, Татіяна Богачевська, Ярослав і Ярослава Букачевські, Оксана Ленець, Стефа Барановська, Євген і Інна Голюка, о. Юрій Дубицький, д-р П. Т. Демус

по 15.00 дол. — Василь Сердюк, Дарія і Володимир Ломницькі

13.00 дол. — Мирон і Марія Гатала

по 10.00 дол. — Іванна Голинська, Татіяна Мотика, Марія Лілак, Наталка Пруц, Лідія Джус, Богдан і Галина Снігур, Люба й Богдан Несторович, Петро й Христина Ваґенблас, Галина Тарафа, Ганя Скробач, Оля Лученко, Яра Кекіш, Денніс Кузьмович, Діонізія Брочинська, Наталія Крупська, Ярослава Салик, Марія Смішкевич, Нуся Яць, Дарія Хухра, Володимир Берізка, Віра Грабець, Ігор і Люба Декайло, Михайло Пінкович, Дж; Володимир Черевко, Марія Сипняк, Люба Хома, Тамара Гривнак, Евдокія Боберська, Ростислав Стеців, Стефанія Слюзар, Ірина Іванчишин, Анна Маркевич, Лев і Оксана Щур, Мирослава Мирошніченко

по 5.00 дол. Марія Сидор, Федір Гайовий, К. Василькевич, Ксеня Антипів, Стефа Чорна, Дзвінка Кострюк

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

— до наших передплатників —

Коли дане число журналу пропало, просимо зголосити це на пошту, а тоді повідомити нас. Якщо, ви жадаєте його отримати, просимо вислати за кошти журналу та на покриття пересилки на адміністрацію "Нашого Життя". Інакше це спричиняє зайві поштові видатки на які ми не можемо собі дозволити.

Дякуємо

ВІТАЙТЕ ТА СКЛАДАЙТЕ ПОБАЖАННЯ СВОЇМ РІДНИМ,
ДРУЗЬЯМ ТА ЗНАЙОМИМ НА СТОРІНКАХ "НАШОГО ЖИТТЯ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

У пам'ять бл. п. **Василини Бабій** складаємо на Український Музей в Нью-Йорку **50.00 дол.** Іванна і **Мирослав Мартинець з родиною**

У пам'ять моєї покійної свахи **Василини Бабій** складаю **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Татіяна Мотика**

Замість квітів, з приводу похорону нашого найдорожчого чоловіка і батька, д-р **Володимира Білецького**, рідні й приятелі склали на Фонд Будови Українського Музею **800.00 дол.** Склали: по **50.00 дол.** — д-р і п. Ярослав Музичка, д-р і п. В. Шкільник, Любов Савойка, д-р Г. Лозинський, Подр. Альберт Браун; **90.00 дол.** — д-р і п. Ярослав Михайлович; **30.00 дол.** — д-р Лідія Стівун; по **25.00 дол.** — Ірина Клос, Ірина Кашубинська, Подр. Зорян Городиські, д-р і п. Микола Дейчаківські, Подр. Стефан Іванчук, д-р і п. Осип Мартинюк, д-р Мира Сагайдак, д-р Олександра Школьник, Подр. Леонід Дмитревич; по **20.00 дол.** — Константин Мацілінський, д-р і п. С. Винарські, Олена Годованець, д-р і п. Юрій Годованець, Подр. Микола Сквир, Подр. Василь Хміляк; **15.00 дол.** — проф. і п. Рассел Іванчук; по **10.00 дол.** — Подр. В. Боднар, Подр. Роман Брехун, д-р і п. Іван Гурко, Сальвіна Іваницька, Ніна Лоценко, д-р Василь Малиновський, д-р Пилип Телішевський

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ефрозини з Дориків Винар** складаємо на Український Музей **25.00 дол.**, а родині висловлюємо щирі співчуття. **Марія і Богдан Фіглюси з дітьми**

Замість квітів на могилу **Анни Гайдичук** склали: **20.00 дол.** — Анна Федорак; **5.00 дол.** — Анеля Потоцька

Замість квітів на могилу **Анни Гайдичук** склали на Український Музей по **5.00 дол.** — Анна Артимович, Я. Борачок, О. Перейма; **3.00 дол.** — Марія Панків; **2.00 дол.** — Ева Козенко. Разом **20.00 дол.**

У сімнадцяту сумну річницю смерті нашого незабутнього чоловіка й батька бл. п. **Ярослава Романа Геруса**, замість квітів на могилу складаємо **50.00 дол.** на Український Музей. **Марія Герус-Мартюк з родиною**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої бл. п. **Ксені Добрянської** складаю **50.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Ярослава Яросевич**

У пам'ять незабутньої приятельки **Оксани Добрянської** складаю **10.00 дол.** на Український Музей. **Наталія Каменецька**

У пам'ять **Міни з Музиків Єх** складаємо на Будівельний Фонд Українського Музею **100.00 дол.** **Стефан і Іванна Рожанковські**

Замість квітів у пам'ять **Франца Колодія** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **В. А. Цетенко**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Франца Колодія** на цілі Українського Музею складаю **10.00 дол.** **мгр. Юліян Бачинський**

У пам'ять моєї дорогої сестри св. п. **Ірини Орисі Колтунюк** замість квітів складаю **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку **Оксана Рак**

У пам'ять мого найдорожчого й незабутнього чоловіка д-ра **Романа Коса** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Дружина Анна**

Замість квітів в пам'ять **Евгена Костека** складаємо **30.00 дол.** на Український Музей. **Смулка, Лашик, Кіна**

Під час похорону у світлу пам'ять бл. п. **мгр. Івана Романа Костюка** на "нев'янучий вінок" через II-ий Відділ СВА в Трентон, Н. Дж. склали на Український Музей в Нью-Йорку: по **50.00 дол.** — Володимир Маркевич, Александер Довженко; по **25.00 дол.** — Люба Мриглоцька, Мирослава Глушок, Віра Яворська; по **20.00 дол.** — Галя Демчишин, Ярослава Лабка; по **10.00 дол.** — Роман і Надія Гулай, Орест і Леся Сенік, Софія Лотоцька, Ірена Свістель, Теодор і Марія Флунт, Михайло й Марія Глушок, Надя Юрчинська, Юстина Надрага; по **5.00 дол.** — Василина Микитин. Разом **300.00 дол.**

У пам'ять Івана **Кукіля**, нашого колишнього сусіда, та дорогого приятеля, складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. Шановній родині пересилаємо щире співчуття. **Стася і д-р Зенон Жизномирські**

У пам'ять **Теодора Лешка** складають **20.00 дол.** на Український Музей. **Михайло й Ірина Мороз**

У п'ятнадцяту річницю смерті **Антоня Малюци** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Ізидора Болрська з чоловіком**

Замість квітів у пам'ять **Олекси Марусяка** складаю **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Марія Марусяк**

Замість квітів на могилу св. п. **Богдана Мішка** складаю **30.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Меланія Банах**

У світлу пам'ять **Ірени Небелюк** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. **Марія Герус Мартюк з родиною**

У пам'ять покійного мого шваг'ра **Івана Одежинського** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Мирослава Белей**

Замість квітів в пам'ять **Петра Оришкевича** складаю **100.00 дол.** на Український Музей. **Мирослава Белей**

Замість квітів в пам'ять **Петра Оришкевича** складаю **100.00 дол.** на Український Музей. **Ярослава Оришкевич**

У світлу пам'ять бл. п. **Яреми Попеля** на Український Музей склали по **10.00 дол.** — **Софія Волчук, Олександра Фединська.**

У пам'ять бл. п. **Оксани і Миколи Приплесів** складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Дарія Дудра**

Замість квітів на могилу **Василя Райци** складаю: **20.00 дол.** — Мирослава Райца; по **10.00 дол.** — Ірина Дорошак, Оксана Салдит, Анна Федорак; по **5.00 дол.** — Ореста Перейма, Ярослава Борачок, Марія Панків. Разом **65.00 дол.**

Замість квітів на могилу моїх шкільних товаришок бл. п. **Марії Татарської і Стефанії Королик-Решетуки** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Климентина Дуб**

Замість квітів на могилу бл. п. **Богдана Фостяка** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Люба Мичковська**

У пам'ять бл. п. мгр. Лева Халули складаємо **50.00 дол.** на Український Музей. **Роман і Теодора Бриттан, Володимир і Катерина Вальчук, Павло й Корнелі Лонкевич, Ярослав і Іванна Клим, Надія Попель.** Дружині Марії, доні й синові з родинами складаємо глибоке співчуття.

У пам'ять дорогого чоловіка й батька **Теодора Лева Халули** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Марія Халула з дітьми**

Замість квітів в пам'ять **Лева Халули** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Віра Шуль**

У пам'ять дорогої нам **Зені Шуст**, котра згинула в автовій катастрофі, складаємо **50.00 дол.** на Український Музей. **Наталія, Володимир і Марія Шуст**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої і незабутньої **Зені Шуст** складають на Український Музей по **50.00 дол.:** тета Ліда Белей з чоловіком Петром і братанок Богдан Маланяк з жінкою Елеонор.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої і незабутньої **Зені з Лінинських Шуст** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Стефанія Бабій**

У пам'ять бл. п. **Зені Шуст** складаємо **20.00 дол.** на Український Музей. **О. С. і О. Шуст.**

ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замість квітів на могилу бл.п. Юлії Бубела, матері нашої членки Галини Денисик складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо наше щире співчуття. **Управа й членки 78-го Відділу СУА.**

У пам'ять бл.п. Валентини Ворони, матері моєї товаришки з шкільних років в Рогатині, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Тетяна Кіржецька-Ясіньська**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Льоні Івашко складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 20.00 дол. на Український Музей. **Наталія Іван Кузів.**

Ділимось сумною вісткою з мешканцями Делятина (Гуцульщина), що 28-го червня 1985 р. в Новій Зеландії, відійшла у Вічність бл.п. **баронесса von Kuenzberg Ерна Й.Т. Манастирська.** Замість квітів на далеку могилу складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", опечаленій родині висловлюємо сердечні співчуття. **Марія Герус-Марток, з родиною**

Складаю сердечну подяку за вислови співчуття та пожертви в пам'ять моєї найдорожчої мами бл.п. Юлії Наливайко, членкам Управи 78-го Відділу СУА, М. Терлецькій, К. Пашин, Е. Воевідці, П. Книш, М. Слоневській, М. Базарко, Л. Яросевич, Т. Вітковській, І. Ставничій, М. Залуцькій і С. Іваській — які склали на Фонд Бабусі 140.00 дол. замість квітів. Одночасно з висловами глибокої вдячності складаю дар 250.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Богданна Гелета.**

У пам'ять моєї тети Леонтії Пілик, яка була замучена більшовиками, в Умані, складаю 15.00 дол., як передплату "Нашого Життя" для "Бабусі". **Лідія Бульба**

У пам'ять моїх батьків Теодора й Тереси Принада складаю 15.00 дол. для "Бабусі". **Розалія Принада**

З приводу смерті Ніни Радченко, матері нашої членки Лярисы Вюн, пересилаємо вислови глибокого співчуття, а замість квітів на могилу складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол. **Членки 29-го Відділу СУА**

Замість квітів на могилу сл.п. Паніматки Ірини Ткачук — мами членки нашого відділу 103-го СУА в Гемпстеді, Віри Погорецької на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили 75.00 дол.: 20.00 дол.: 103-й Відділ СУА; по 10.00 дол.: Марія Жеграй, Зеновія Зарицька, Іванна Солтис, Парася Шпачинська; по 5.00 дол.: Юлія Захарія, Ольга Курчак, Степанія Сагата.

Замість квітів на могилу бл.п. проф. Богдана Чеховича, батька Оксани Лопатинської, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а опечаленій родині складаю вислови глибокого співчуття. **Поля Книш, Вашингтон**

Як нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї доброї приятельки бл.п. Стефанії Ярош, яка упокоїлась 4.VII. 1985 р. складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині, моє сердечне співчуття. **Ір. Качмарська**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої бл.п. Стефанії Ярош, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині Покійної, глибоке співчуття. **Софія Ховзун**

У день моїх уродин складаю скромний дарунок 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Марія Ясіньська.**

In lieu of flowers in memory of Mr. Holoway, father of Oryssa Salak and L. Kekish for the press fund of "Our Life Magazine" a contribution of \$25.00. **Sophia P. Kotyk, member of Branch 72.**

З нагоди Золотого Ювілею подружнього життя довголітньої членки й скарбнички 5-го Відділу СУА, **Теклі І Глярії Дідуник**, ширі побажання кріпкого здоров'я і багато Божих ласк пересилають управа й членки 5-го Відділу СУА та складають 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Управа й членки 5-го Відділу СУА в Дітроїті.**

21-ий Відділ СУА в Брукліні святкує цього року своє 55-ліття. З нагоди цієї річниці, жертвуємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 200.00 дол. і бажаємо нашому улюбленому журналові багато успіхів. **Голова Е. Ройовська й членки 21-го Відділу СУА.**

Замість чотирьох передплат "Нашого Життя", які мали б приходити на одну адресу, членки 119-го Відділу СУА складають 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя": **Олександра Крумшин, Люба Крумшин, Соня Крумшин, Анна Варчак.**

Через 43-й Відділ СУА ім. Олени Пчілки пересилаю на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 5.00 дол. і з Ювілеєм 50-літ праці на громадській ниві (Листопад 1984) поздоровляю дорогу Ірену Кашубинську й бажаю її здоров'я, сили й задоволення щоб дочекалась другого такого Ювілею на Многая і Благая Літа! **Дарія Пенцак — Філядельфія.**

На Запасний Фонд "Нашого Життя" складаю 100.00 дол. **78-ий Відділ СУА — Вашингтон, Д.К.**

Гонорар в сумі 20.00 дол. складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Ольга Лимник.**

Закінчення: АКЦІЇ І РЕАКЦІЇ

крайова організація у США повинна проголосити мільйонову збірку й діяти на власну руку; котрого з цих комітетів має підтримувати спантеличений громадянин?

Розбиття і розсварення української спільноти у США відчувається найбільш дошкульно в час кризи, коли українська рація вимагає консолідації всіх людських і матеріальних ресурсів, спільного фронту у власній обороні. Українському народові накинuli збірну відповідальність за злочини, до яких він не був причетний. Безпідставні й фальшиві обвинува-

чення спрямовані проти українського народу, проти українського поселення у вільному світі, тому ціла громада, а принаймні її більшість, мусить покликати до життя комітет та дати йому мандат і фінансові засоби для оборонної дії. Різні комітети чи мільйонові збірки не заступлять уповноваження і підтримки цілої громади у боротьбі зі сильними, безкомпромісовими противниками. Коли сьогоднішня ситуація, про яку добре знають наші вороги, буде продовжуватися, вона сама собою стане знеславленням українського імені.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимось сумною вісткою із громадянством, що 27-го січня 1985 р. несподівано перервалася нитка життя членки 26-го Відділу ім. Ольги Бесараб на 73 році життя Катерини Гвоздь з дому Рак.

Катерина Гвоздь народилася в містечку Судова Вишня коло Львова, де проживала доки доля не змусила опустити рідні землі.

До Дітройту приїхала із Німеччини разом з чоловіком Миколою і донею Олею. По приїзді до Дітройту Покійна незадовго вписалася до Клубу Матерів при Українській Церкві Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтреку. А що

любила все, що українське — вступає в ряди союзнок 26-го Відділу. Довгі роки була прапорницею і свій обов'язок сповняла чесно доки служило здоров'я. Була жертвенною на всі добрі цілі, тож членки СУА і Клубу Матерів віддали їй честь. Взяли участь в панахиді і похоронах, з прапорами й відзнаками відправили Покійну до церкви НЗПДМ, а відтак на цвинтар Монт Олівет на вічний спочинок.

На похорон Покійної Катерини приїхав її брат із Риму архимандрит Отець Ізидор Патрило ЧСВВ, що відправив Панахиду і Заупокійну Службу Божу в асисті ігумена Бернарда Пан-

чука й других отців.

На цвинтарі Покійну попрощала від відділу Катерина Кобаса — голова, згадуючи про її заслуги і працю.

Покійна залишила в глибокому смутку чоловіка Миколу, дочку Олю з чоловіком Андрієм, дві внучки, сестру Анну на Україні, брата отця Ізидора, членок 26-го Відділу й Клубу Матерів.

Спи спокійно дорога союзнянко, а американська земля хай буде Тобі легкою!

Управа й членки 26-го Відділу СУА

Ділимось сумною вісткою, що 26-го березня 1985 р. помер бл. п. д-р **Михайло Сайкевич** на 75-му році життя.

Від 1956 р. Покійний проживав з дружиною, двома синами й донею у Бофало та працював рентгенологом у ветеранській лікарні. Був діяльним членом нашої громади й разом з дружиною трудився для добра дітей й молоді; в тій діяльності був членом управи "Пласт-приятю" і пластової оселі "Новий Сокіл".

Доцінюючи вартість освіти Покійний склав **500.00 дол.** на Стипендійний Фонду для убогих дітей у Бразилії, не зважаючи на те, що його діти ще тоді не покінчили свої студії.

Горем опечаленій родині складаємо найщиріші співчуття. Нехай пам'ять про бл. п. д-ра Сайкевича переходить з роду в рід!

Анна Макух
реф. Сусп. Опіки 49-го Відділу СУА

Закінчення: При "Організації..."

Відп.: Зголоситися до місцевої бібліотеки для незрячих Library for the Blind & Physically Handicapped або до мене на адресу:

Mrs. Myroslawa Oryshkewycz
c/o The Cleveland Society for the Blind,
1909 East 101 St.
Cleveland, Ohio, 44106

П.: Які зобов'язання має користувач?

Відп.: Віддати випозичену касетку в доброму стані.

П.: Який відгук маєте на випуск озвучених книжок?

Відп.: Я отримую листи, в яких читачі, а властиво слухачі висловлюються дуже позитивно і високо цінують нашу працю.

П.: На закінчення нашої розмови прошу подати Ваші побажання і завваги.

Відп.: Мені дуже залежить на тому, щоб якнайбільше розповсюдити інформації про існування бібліотек з озвученими книжками і про можливості безплатного користування ними.

Сердечно дякую, Пані Мирославо, за Ваш час та цінні інформації. Думаю, що можу і смію висловити якнайщирішу подяку від тих покритивджених, які втратили те, що людина має найцінніше — зір — за вможливлення їм втримати хоч в той спосіб контакт зі світом.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

ПОДЯКА СОЮЗОВІ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Союз Українок Н. П. В. ім. Хариті Кононенко, Відділ Суспільної Опіки в Сіднею.

Щиро дякуємо референтці стипендій Суспільної Опіки, А. Війтович за співпрацю та приєднання спонсорів з далекої Австралії; І. Хитрі (скарбничці) за пересилання фондів до Стипендійного Фонду СУА. Особливо дякуємо спонсорам, а саме: О. Тарнавській, Д. Ленчовському, Т. Борець, А. Війтович, С. Сивенькій, В. Берегуляк, З. Цюковській, Н. Кізіль, Д. Кошарич, С. Хвилі, Н. Балик, В. Лалак, Н.

Н. (дві стипендії) та Відділу Суспільної Опіки за дві стипендії.

Союз Українок — Відділ Сідней ім. Княгині Ольги
Щиро дякуємо відділові за спонсорювання двох стипендіатів, а голові Людмилі Саракулі за пересилання фондів!

Анна Кравчук
референтка стипендій СУА

ПОПРАВКИ

У "Нашому Житті" за червень (ч. 6) 1985 р.: вдруге було подано неточність — на обкладинці має бути:

"В пам'ять дорогого кузена бл.п. Інж. Дмитра Юрчишина..." Просимо вибачення і виrozumіння в родині й друзів.

За липень/серпень (ч. 7-8) 1985 р. було подано так:

на ст. 31 неправильно надруковано місцевість 84-го Відділу СУА ім. О. Степанів — місто осередку відділу є ЧІКАГО, ІЛЛ.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Волинські взори зі збірки о. д-ра Юрія Шумовського. Початок ХХ ст. Власність Українського Музею в Нью-Йорку. Вишивати чорними й червоними нитками Д.М.С. ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.

Volynian pattern from the beginning of the 20th cent. From the collection of Rev. Dr. Yuriy Shumovs'ky, now in the Ukrainian Museum in New York. Embroider using black and red (D.M.C. 321) thread. Pattern copied by Olga Tratchuk.